

Skaidrumo pranešimas 2024

„EY Lietuva“

Building a better
working world

Turinys

Mūsų vadovų laiškas	3
Apie mus	6
Teisinė struktūra, savininkai ir valdymas	7
Tinklas	8
Kuriame ilgalaikę vertę visuomenėms	10
Kokybės valdymo sistema (KVS, angl. <i>System of Quality Management (SQM)</i>)	13
KVS sudedamosios dalys	17
KVS rizikos vertinimo procesas	18
Valdymas ir vadovybė	18
Atitinkami etikos ir teisiniai reikalavimai	19
Kliento priėmimas ir santykių tąsa	22
Darbų atlikimas	23
Talentai ir resursai	27
Informacija ir komunikacija	33
KVS stebėsena ir atitinkami veiksmai	33
Infrastruktūra kokybei palaikyti	37
Nepriklausomumo praktikos	42
Pajamos ir užmokestis	46
Pajamos ir užmokestis	47
Užmokestis partneriams	47
Priedas Nr.1: VIĮ audito klientai	49
„EY Lietuva“ VIĮ audito klientai	50
Priedas Nr. 2: EY patvirtintos įmonės narės	51

Mūsų vadovų laiškas

Jonas Akelis
EY Prezidentas

Diana Krisjane
EY
Užtikrinimo paslaugų
praktikos vadovė
Baltijos šalyse

Apie šį pranešimą

Pristatome jums UAB „Ernst & Young Baltic“ (toliau – „EY Lietuva“) 2024 m. skaidrumo pranešimą. Šis pranešimas yra vienas iš būdų palaikyti ryšį su mūsų audituojamų įmonių investuotais, jų audito komitetų vadovais ir nariais, priežiūrą vykdančiomis institucijomis ir kitomis suinteresuotosiomis šalimis.

Mes griežtai laikomės Europos Sąjungos (ES) reglamento 537/2014 ir Lietuvos Respublikos (LR) Finansinių ataskaitų audito ir kitų užtikrinimo paslaugų įstatymo reikalavimo, kad Lietuvoje atestuotos, viešojo intereso įmonių (VIĮ) auditą atlikusios įmonės privalo skelbti metinius skaidrumo pranešimus. Šis „EY Lietuva“ 2024 m. skaidrumo pranešimas atitinka ES reglamento 537/2014 ir LR Finansinių ataskaitų audito ir kitų užtikrinimo paslaugų įstatymo reikalavimus ir apima „EY Lietuva“ finansinius metus, pasibaigusius 2024 m. birželio mėn. 30 d., taip pat ir naujesnes, aktualias žinias.

Šis pranešimas dengia daugiau nei reikalauja audito įstatymo reikalavimai ir apima mūsų įžvalgas apie investicijas į kokybę ir EY kultūrą, mūsų įsipareigojimą nuolatiniam aukštos kokybės audito standarto tobulinimui, ir mūsų pasirengimą teikti aukštos kokybės, nepriklausomas ir objektyvias audito ir kitas užtikrinimo paslaugas dabar ir ateityje.

Mūsų įsipareigojimai audito kokybei

Verslo pasaulio pagrindą sudaro pasitikėjimas. Mūsų Užtikrinimo paslaugų praktika atlieka svarbų vaidmenį padedama užtikrinti pasitikėjimą verslu ir finansų rinkomis, skatina investicijas, ekonominį augimą. Teikti aukštos kokybės audito ir kitas užtikrinimo paslaugas yra mūsų veiklos prioritetas ir būdas siekti EY tikslo kurti veiksmingesnį pasaulį.

„EY Lietuva“ aukštos kokybės audito paslaugų pagrindą sudaro nepriklausomumas, objektyvumas ir sąžiningumas. Tai yra ir profesinio skepticizmo, profesinių standartų ir bendrai profesionalaus lygio taikymas. EY kokybės tobulinimo centre yra esminių priežastčių pasaulinio tinklo ir užduoties elementų lygyje nagrinėjimas. „EY Lietuva“ vadovai nuosekliai vertina vidinių ir išorinių patikrinimų iškeltus klausimus siekiant tobulinti audito paslaugų kokybę.

Atsakomųjų veiksmų planas po vidinių ir išorinių patikrinimų tobulintinamų aspektų yra paruoštas ir įgyvendinamas. Tai yra kokybės valdymo sistemos (KVS, angl. *System of Quality Management (SQM)*) esminis elementas, įveiklinantys EY darbuotojų atsakomybę EY atskaitomybės formate. Tam tikri veiksmai dėl audito paslaugų atlikimo apima naujas darbų atlikimo gaires audito užduočių komandoms, kurios dengia rizikų vertinimo procesus ir ekspertų įtraukimą į sudėtingų audito klausimų sprendimą.

„EY Lietuva“ nuosekliai siekia gerinti teikiamų užtikrinimo paslaugų kokybę. Metinio „EY Lietuva“ vertinimo išvada už finansinius metus, pasibaigusius 2024 m. birželio mėn. 30 d., yra, kad KVS suteikia pakankamą užtikrinimą ir KVS tikslai yra pasiekti. Daugiau informacijos apie šį vertinimą rasite šio pranešimo skyriuje Kokybės valdymo sistema.

EY tikslas: kurti veiksmingesnį pasaulį

EY siekia įnešti savo indėlį kuriant veiksmingesnį pasaulį.

EY atlikti auditai padeda sukurti pasitikėjimą verslu ir finansų rinkomis. EY auditoriai tarnauja viešajam interesui, atlikdami aukštos kokybės, duomenų analize pagrįstą, nepriklausomą, sąžiningą, objektyvų ir profesiniu skepticizmu pagrįstą auditą.

Taip EY padeda apsaugoti ir skatinti tvarią ir ilgalaikę vertę suinteresuotosioms šalims.

„Visi kartu“ (angl. *All in*) yra pasaulinė EY strategija ir siekis kartu visiems kurti užtikrintą ateitį. Jos padedami sieksime kurti naują vertę EY suinteresuotosioms šalims ir užtikrinti EY profesinių paslaugų lyderės pozicijas. Daugiau informacijos apie pasaulinę strategiją ir ilgalaikę audito transformacijos kelionės kelrodes rasite šio pranešimo skyriuje Infrastruktūra kokybei palaikyti. Šiame skyriuje taip pat pasakojame apie mūsų komandų, teikiančių audito paslaugas, žingsnius ir veiksmus, siekiant prisitaikyti prie besikeičiančių verslo poreikių ir suinteresuotojų šalių lukesčių. Transformacijos centre yra nuoseklus audito metodologijos taikymas, audito užduočių ir naujųjų technologijų valdymas. Šis įsipareigojimas apima daugiau kaip 1 milijardo JAV dolerių investicijų į naujos kartos audito užtikrinimo technologijų platformą, kuri stiprina pasitikėjimą, skaidrumą ir transformaciją.

Kokybę skatina EY darbuotojai ir kultūra

Mes įsipareigojame kurti aplinką, kurioje „EY Lietuva“ darbuotojai galėtų maksimaliai realizuoti savo potencialą. Ji apima įdarbinimą, ugdymą, išlaikymą, ateities kompetencijų ir patirčių tobulinimą. Daugiau informacijos apie investicijas į EY darbuotojų gerovę ir ugdymą rasite skyriuje Talentai ir resursai. Mes tikime, kad visos mūsų pastangos ir investicijos skatinti ir ugdyti darbuotojus padeda efektyviai teikti aukštos kokybės audito paslaugas ir tapti naujos kartos vadovais.

Kokybę lemia ne tik techniniai aspektai, bet ir darbuotojų etinės nuostatos bei veiksmai. EY siekia įskiepyti sąžiningumo ir atsakomybės kultūrą, kai kiekvienas yra atsakingas siekti aukščiausių standartų. EY kultūra paremta mus vienijančiomis vertybėmis – kas mes esame:

- Sąžiningi, pagarbūs ir komandos dvasią bei įtrauktį palaikantys žmonės
- Žmonės, turintys energijos, entuziazmo ir drąsos vesti į priekį
- Žmonės, kurie kuria santykius elgdami teisingai

Tokios kultūros pagrindas yra vadovų požiūris ir veiksmai. Valdymas ir vadovybė skyriuje pasakojame apie EY sąžiningumo kultūrą ir EY pasaulinio elgsenos kodekso principus.

Šiame pranešime mes atskleidžiame 2024 m. kovo mėn. darbuotojų nuomonių ir 2024 m. kokybės apklausų rezultatus. Kokybės apklausos rezultatai padeda mums suprasti EY darbuotojų kokybės kultūros ir vadovų elgsenos kasdienėje veikloje vertinimus. Nuomonių apklausos atskleidžia įžvalgas apie EY darbuotojų patirtį ir poreikius tobulinti ją ir darbo aplinką.

EY požiūris į bendruomenes ir pasaulio ateitį

Tvarumo valdymas užtikrina verslo atsparumą ir padeda kurti ilgalaikę vertę ivairioms suinteresuotosioms šalims. Tvarumo veiksmų vertinimas ir atskleidimas yra svarbus kuriant pasitikėjimą organizacijų veiklomis. EY įsipareigojimas tvarumui atspindi anglies dioksido pėsako mažinime visoje organizacijoje ir pagalboje klientams jų tvarumo kelyje. Daugiau informacijos apie EY komandų pagalbą organizacijoms teikti kompleksiškas nefinansines atskaitomybes (angl. *environmental, social and governance (ESG)*) ataskaitas rasite skyriuje Nefinansinės atskaitomybės ataskaitų teikimas.

Būdama su pasididžiavimu Jungtinių Tautų visuotinio susitarimo (angl. *United Nations Global Compact (UNGC)*) dalyvė, EY yra įsipareigojusi integruoti UNGC dešimt principų ir JT darnaus vystymosi tikslus (angl. *UN Sustainable Development Goals (SDGs)*) į EY strategiją, kultūrą ir veiklą.

[EY Ripples](#), pasaulinė įmonių socialinės atsakomybės programa, jungia pasaulinį EY tinklą, siekiant teigiamai paveikti milijardo žmonių gyvenimus iki 2030 m.

EY ir toliau laikosi anglies dioksido išmetimo mažinimo lygio tikslo nustatyto 2021 m.: 1, 2 ir 3 apimtyse sumažinti 40 % absoliutaus išmetamųjų teršalų kiekio (palyginti su 2019-2020 finansinių metų pradine verte), kas atitinka 1,5°C mokslu pagrįsto tikslo, patvirtinto iniciatyvoje „Mokslu pagrįsti tikslai“ (angl. *Science Based Targets initiative (SBTi)*). EY laikosi įsipareigojimo siekti „net zero“ lygio ir nuosekliai dirba prie mokslo pagrįsto plano. Daugiau informacijos apie EY ateities planus pasakojame šio pranešimo skyriuje Kuriame ilgalaikę vertę visuomenėms ir [2024 m. EY vertės kūrimo ataskaitoje](#) (angl. *EY Value Realized 2024*).

Norėtume paraginti visas suinteresuotąsias šalis – klientus ir jų investuotojus, audito komitetų narius bei reguliuojančias institucijas – tęsti dialogą ir dalintis nuomonėmis apie mūsų strategiją ir bet kuriuos kitus šiame pranešime aptariamus dalykus.

Jonas Akelis
EY Prezidentas

Diana Krisjane
EY Užtikrinimo paslaugų praktikos
Baltijos šalyse vadovė

UAB „Ernst & Young Baltic“

Vilnius, 2024 m. spalio mėn. 31 d.

Apie mus

Apie mus

Lietuvoje uždaroji akcinė bendrovė „Ernst & Young Baltic“ yra „Ernst & Young Global Limited“, garantijos ribojamos JK bendrovės (EY), įmonė narė. Šiame pranešime save vadinsime „EY Lietuva“, „mes“ arba „mūsų“. EY reiškia pasaulinį EY įmonių narių tinklą.

„EY Lietuva“ bendrosios nuosavybės teise priklauso „EY Europe“ SRL (išsamesnė informacija pateikta žemiau esančioje pastraipoje apie „EY Europe“ SRL) ir „Baltic Network“ OU, ribotos atsakomybės bendrovei, turinčiai licenciją teikti audito paslaugas Estijoje. „EY Europe“ SRL valdo daugiau kaip 90 % bendrovės „Baltic Network“ OU akcinio kapitalo. Likusį bendrovės „Baltic Network OU“ akcinį kapitalą valdo 27 EY Baltijos šalių partnerių. Išsamią informaciją apie „EY Lietuva“ savininkus galima rasti [Lietuvos auditorių rūmų](#) administruojamame viešajame audito įmonių registre.

„EY Lietuva“ valdymo organai yra:

- visuotinis susirinkimas – aukščiausias organas;
- bendrovės valdyba – kolegialus bendrovės valdymo organas; valdyba, kurią 4 (ketveriems) metams renka visuotinis akcininkų susirinkimas, sudaroma iš 3 (trijų) narių; valdyba iš savo narių renka valdybos pirmininką;
- bendrovės vadovas – prezidentas – vienasmenis bendrovės valdymo organas.

Išsamią informaciją apie „EY Lietuva“ valdymo organus galima rasti [Lietuvos viešajame juridinių asmenų registre](#). „EY Lietuva“ neturi filialų ar dukterinių bendrovių. Buveinės adresas yra Aukštaičių g. 7, 11341 Vilnius, Lietuva.

EY įmonės narės yra skirstomos į tris geografines zonas: Amerikų, Azijos-Ramiojo vandenyno ir Europos, Vidurio Rytų, Indijos ir Afrikos (angl. *Americas; Asia-Pacific and Europe, Middle East, India and Africa (EMEIA)*). Zonos yra sudarytos iš regionų, į kuriuos patenka įmonės narės arba jų padaliniai

sugrupuoti pagal geografiją. Atskirai yra finansinių paslaugų organizacijos (angl. *Financial Services Organization (FSO)*) regionas, kuris apima atitinkamų regionų toje zonoje esančių įmonių narių finansinių paslaugų veiklą.

„EY Lietuva“ yra dalis EMEIA, kurią sudaro EY įmonės narės, kurios yra suskirstytos į 8 (aštuonis) regionus. „EY Lietuva“ įeina į Centrinės, Rytų, Pietryčių Europos ir Centrinės Azijos regioną (angl. *Central, Eastern and Southeastern Europe & Central Asia (CESA)*) regioną.

Ernst & Young Limited (*EMEIA Limited*), garantijos ribojamos JK bendrovės, yra visų EY įmonių narių pagrindinė koordinuojanti bendrovė EMEIA zonoje. EMEIA Limited padeda koordinuoti šių įmonių veiklą ir jų tarpusavio bendradarbiavimą, bet jų nekontroliuoja. EMEIA Limited yra EY įmonė narė, ji nevykdo finansinės veiklos ir neteikia profesinių paslaugų.

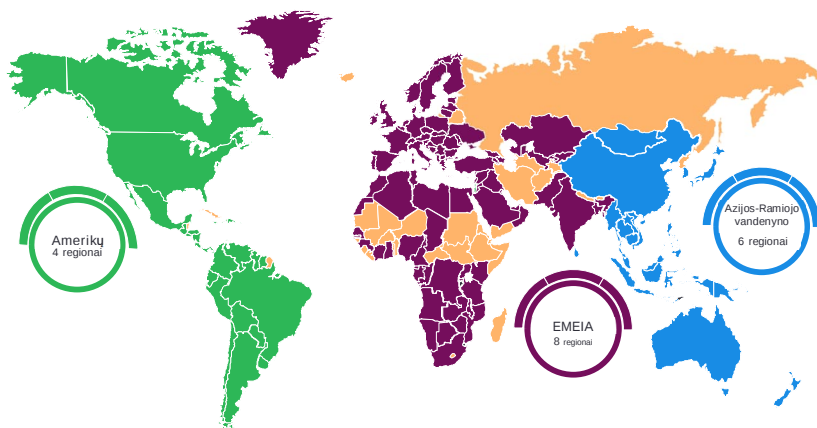
Kiekvienas regionas išrenka regiono partnerių forumą (angl. *Regional Partner Forum (RPF)*), kurio atstovai veikia kaip patariamoji valdyba regiono vadovybei. Partneris(-ė) išrinktas(-a) pirmininkauti taip pat dalyvauja kaip regiono atstovas pasaulinėje patariamojoje taryboje (žr. p. 8).

Europoje veikia kontroliuojanti bendrovė „EY Europe“ SRL („EY Europe“). „EY Europe“ yra Belgijoje įsteigta ribotos atsakomybės kooperatinė bendrovė (SRL arba BV). Tai Belgijos Institut des Reviseurs d'Entreprises (IRE-IBR) registruota audito įmonė, tačiau ji neatlieka audito ir neteikia jokių kitų profesinių paslaugų.

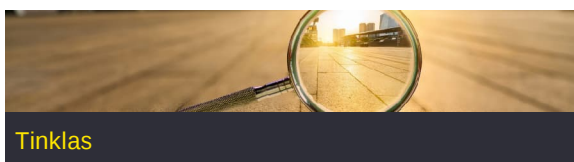
Kiek leidžiama pagal vietos įstatymus ir kitus norminius aktus, „EY Europe“ turi ar ketina įgyti balsavimo teises EY įmonėse narėse EMEIA zonos Europos šalyse. „EY Europe“ yra EY įmonė narė. 2019 m. kovo mėn. 27 d. „EY Europe“ įgijo „EY Lietuva“ kontrolę su balsavimo teise.

„EY Europe“ valdyba sudaro patyrusių partnerių grupę iš EY įmonių narių Europos šalyse. Ji turi įgaliojimus ir yra atsakinga už strategijos taikymą ir veiklos valdymą. Europos ekonominės erdvės ir kai kurių kitų šalių EY įmonių narių partneriai priklauso „EY Europe“ įmonei.

EY zonos ir regionai*

*Pagal 2024 m. liepos mėn. 1 d. statistiką. EY nevykdo veiklos šalyse / teritorijose, pažymėtose oranžine spalva.

Tinklas

EY yra viena iš pasaulyje pirmaujančių bendrovių audito ir kitų užtikrinimo, mokesčių, strategijos, sandorių ir konsultacijų paslaugų srityje. Beveik 400 000 mūsų žmonių dirbančių 145 pasaulio šalių siekia kurti veiksmingesnį pasaulį. Mus vienija bendros vertybės ir tvirtas siekis sąžiningai teikti kokybiškas paslaugas, taikant profesinio skepticizmo principą. Šiandieninėje pasaulinėje rinkoje integruota EY organizacinė struktūra yra ypatingai svarbi atliekant aukštos kokybės tarptautinį auditą, kuris gali apimti ir beveik kiekvienos šalies jurisdikcijas.

Ši integruota organizacinė struktūra leidžia EY plėsti ir pasitelkti tokios įvairovės ir laipsnio profesines žinias, kurių reikia norint atlikti šių laikų sudėtingus auditus.

EY koordinuoja įvairias įmonių narių veiklas ir skatina jų tarpusavio bendradarbiavimą. EY neteikia paslaugų, tačiau vienas iš jos tikslų yra skatinti įmones nares nuosekliai teikti aukštos kokybės paslaugas visame pasaulyje. Kiekviena įmonė narė yra teisiškai atskira bendrovė. Įmonių narių kaip EY narių teises ir įsipareigojimus apibrėžia EY nuostatai ir įvairios kitos sutartys.

Toliau aprašomi pasaulinės organizacijos struktūra ir pagrindiniai pasauliniai valdymo organai atspindi, kad EY, kaip pasaulinė organizacija, vadovaujasi bendra strategija.

Kartu tinklas veikia ir regioniniu lygmeniu. Šis veiklos modelis leidžia sutelkti dėmesį į suinteresuotąsias šalis regionuose, užtikrinant, kad įmonės narės savo šalyse galėtų užmegzti glaudesnius ryšius su klientais ir kitomis suinteresuotosiomis šalimis bei galėtų operatyviau reaguoti į vietos poreikius.

Pasaulinė patariamoji taryba (angl. *Global Governance Council (GGC)*)

GGC yra pagrindinė pasaulinės EY organizacijos patariamoji institucija. Ją sudaro po vieną ar daugiau atstovų iš kiekvieno regiono, kiti įmonių narių partneriai, kaip ypatingieji atstovai, ir nepriklausomi nevykdantieji atstovai. Regionų atstovus, kurie kitais atžvilgiais neatlieka vyresniųjų vadovų pareigų, išrenka jų RPF trejų metų laikotarpiui su galimybe vieną kartą būti perrinktiems pakartotinai trijų metų kadencijai. Nuo 2024 m. liepos mėn. 1 d. EY JAV GGC atstovai yra išrinkto valdymo organo nariai. Pasaulinės vadovybės (angl. *Global Executive (GE)*) teikimu GGC tvirtina įvairius klausimus, turinčius įtakos EY.

Nepriklausomi nevykdantieji atstovai (angl. *Independent Non-Executives (INEs)*)

INEs yra skiriama iki šešių asmenų, nedirbančių EY. INEs yra aukštesnieji vadovai iš viešojo ir privataus sektoriaus, atstovaujantys įvairias šalis ir turintis įvairių profesinių patirčių. Jie į GGC ir į visą mūsų pasaulinę organizaciją įneša svarbių išorės perspektyvų ir ilgametės patirties. Jie taip pat sudaro daugumą GGC Viešojo intereso pakomitetyje (angl.

Public Interest Sub-Committee (PIC)). Be kitų funkcijų, *PIC* spendžia su viešuoju interesu susijusius sprendimų priėmimo klausimus, pagal atitinkamą procedūrą ir tvarkas teikiamus nusiskundimus bei veda dialogą kokybės ir rizikos valdymo klausimais su suinteresuotosiomis šalimis. *INEs* renka tam skirtas komitetas, jį patvirtina *GE* ir *GGC*.

GGC taip pat yra įgaliota tarpininkauti ir priimti sprendimus ginčiuose tarp įmonių narių.

Pasaulinė vadovybė (angl. *Global Executive (GE)*)

GE valdo EY funkcijas, paslaugas ir geografines zonas. Jai vadovauja EY pirmininkas(-ė) ir vyriausiasis(-oji) vadovas(-ė), taip pat dalyvauja: klientų aptarnavimo ir verslo įgalinimo pasauliniai vykdomieji partneriai, zonų vykdomieji partneriai, pasaulinis vadovas(-ė) atsakingas(-a) už talentus; pasauliniai padalinių vadovai iš Užtikrinimo, Konsultacijų, Strategijos ir Sandorių bei Mokesčių konsultacijų paslaugų praktikų.

Į *GE* sudėtį taip pat įeina pasaulinių rinkų komiteto pirmininkas(-ė), pasaulinės strategijos komiteto pirmininkas(-ė), pasaulinių augančiųjų rinkų komiteto pirmininkas(-ė) bei atstovas(-ė) iš įmonių augančiose rinkose.

GE ir *GGC* pritaria kandidatūroms užimti EY pirmininko(-ės) ir vyriausiojo(-os) vadovo(-ės) postą, taip pat tvirtina paskirtus pasaulinius vykdančiuosius partnerius. *GE* taip pat tvirtina paskirtus pasaulinius pirmininko(-ės) pavaduotojus. *GGC* tvirtina visų pasaulinio pirmininko(-ės) pavaduotojų, kurie yra *GE* nariai, paskyrimą.

GE uždavinius sudaro pasaulinių tikslų sklaida ir, kur reikia, patvirtinimas ir, kur reikalinga, įgyvendinimas, tokiose srityse kaip:

- pasaulinė strategija ir planai;
- bendri standartai, metodikos ir politikos, kurių laikosi įmonės narės;
- iniciatyvos dėl darbuotojų, įskaitant priėmimo, vertinimo, ugdymo, atlygio kriterijus ir partnerių atsistatydinimo kriterijų nustatymas bei procesų įgyvendinimas;
- kokybės gerinimo ir apsaugos programos;
- pasiūlymai dėl reguliavimo klausimų ir viešosios politikos;
- politikos ir gairių, susijusių su įmonių narių paslaugomis tarptautiniams klientams, verslo plėtra, rinkomis ir paslaugų ženklais;
- EY plėtos fondų ir investavimo prioritetai;
- EY metinės finansinės ataskaitos ir biudžetai;
- *GGC* rekomendacijos.

GE taip pat reguliariai informuojama apie KVS prioritetus ir klausimus, kuriems gali prireikti jos dėmesio.

Pasaulinė praktikos grupė (angl. *Global Practice Group (GPG)*)

GPG sudaro GE, GE komitetų nariai, regionų ir industrijų vadovai. GPG siekia užtikrinti, kad visos organizacijos įmonės narės vienodai suprastų EY strateginius tikslus ir nuosekliai jų siektų.

EY įmonės narės

Vadovaudamosi EY reglamentais, įmonės narės įsipareigoja siekti EY tikslų, tokių kaip vientisų, nuoseklių, kokybiškų paslaugų teikimas visame pasaulyje. Šiems tikslams pasiekti įmonės narės įsipareigoja įgyvendinti pasaulines strategijas ir planus, taip pat išlaikyti nustatytas paslaugų apimtis. Jos turi atitikti priimtus standartus, metodikas ir politiką, įskaitant standartus, susijusius su audito metodikomis, kokybės ir rizikos valdymu, nepriklausomumu, žinių mainais, talentais ir technologinėmis priemonėmis.

Svarbiausia, kad EY įmonės narės įsipareigoja vykdyti savo profesinę veiklą pagal taikomus profesinius ir etikos standartus, taip pat pagal galiojančių teisės aktų reikalavimus. Toks įsipareigojimas sąžiningai vykdyti veiklą ir elgtis tinkamai yra įrašytas EY pasauliniame elgsenos kodekse ir EY vertybių sąvade (Žr. p. 10).

Greta EY taisyklių taikymo įmonės narės taip pat sudaro keletą kitų sutarčių, dėl jų narystės EY organizacijoje, tokių kaip teisės ir įsipareigojimai naudoti EY pavadinimą bei keistis žiniomis.

Įmonės narės yra tikrinamos, siekiant įvertinti atitiktį EY nepriklausomumo, kokybės ir rizikos valdymo, audito metodologijos ir talentų reikalavimams bei politikai. Tos įmonės narės, kurios nevykdo kokybės įsipareigojimų ir kitų narystės EY reikalavimų, gali būti atskiriamos nuo EY organizacijos.

Kuriame ilgalaikę vertę visuomenėms

Mes tikime, kad dabartinės realijos – klimato kaita, socialinė nelygybė – reiškia, kad organizacijos turėtų veikti daugiau, greičiau, ir siekti kurti veiksmingesnį pasaulį, kuriame organizacijos, žmonės ir planeta galėtų darniai gyvuoti, kuriame naujosios ekonomikos desniai užtikrintų socialinę lugalumą, ekonominį įtraukimą ir atsinaujinčią aplinką.

EY, kaip organizacija, vykdo didelius pokyčius kurdamas aljansus, bendradarbiaudama ir skatindama

įtraukti kiekvieną ir visus verslo padalinius. EY ir toliau daugiausia dėmesio skiria ilgalaikės vertės kūrimui, apsaugai ir įvertinimui EY žmonėms, EY klientams, bei visuomenėms. Integruodama visas šias dimensijas, EY įgyvendina savo tikslą kurti veiksmingesnį pasaulį.

EY profesinės paslaugos, pradedant patarimais vyriausybėms, kaip kurti tvaresnę ir įtrauktesnę ekonomiką, iki verslo skatinimo siekiant sutelkti dėmesį ir pranešti apie savo ilgalaikės vertės sukūrimą visoms suinteresuotosioms šalims, jau daro poveikį. Tačiau galima ir reikia padaryti daugiau, kad visos suinteresuotosios šalys atrastų savo vaidmenį šiame kelyje.

Būdama su pasididžiavimu Jungtinių Tautų visuotinio susitarimo (angl. *United Nations Global Compact (UNGC)*) dalyvė nuo 2009 m., EY yra įsipareigojusi integruoti UNGC dešimt principų ir JT darnaus vystymosi tikslus (angl. *UN Sustainable Development Goals (SDGs)*) į EY strategiją, kultūrą ir veiklą. Atsiranda nauji reikalavimai ir EY rengiasi įgyvendinti nefinansinės atskaitomybės ataskaitų teikimo reikalavimus pagal ES Tvarumo atskaitomybės įstatymą (angl. *EU Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)*) ir (angl. *International Sustainability Standards Board (ISSB)*) standartus.

Tarp kitų, šis įsipareigojimas atsispindi:

Pasaulinis įmonių socialinės atsakomybės ir tvarumo valdymas

Korporatyvinės atsakomybės valdymo tarybai (angl. *Corporate Responsibility Governance Council (CRGC)*) priklauso septyni GE nariai, ji atstovauja EY vyriausius vadovus iš įvairių šalių. CRGC koordinuoja EY pasaulinę socialines atsakomybes funkciją, kurios atsakomybėje yra EY Ripples programos įgyvendinimas. Programos veiklos tikslas yra teigiamai paveikti milijardą žmonių iki 2030 m. tokiomis kryptimis: palaikyti naująją kartą, skatinti verslumą ir aplinkos apsaugos tvarumą, taipogi koordinuoti nefinansines atskaitomybes ataskaitų teikimą ir skatinti gerųjų tvarumo programų sklaidą. EY pasaulinės socialinės atsakomybės funkcijai vadovauja EY pasaulinės socialines atsakomybes vadovas(-ė). GE naris prižiūri visa veiklą ir dalyvauja EY pasaulinės socialinės atsakomybės grupėje.

EY pasaulinės socialinės atsakomybės grupė jungia EY paslaugų padalinių, funkcijų, industrijų ir šalių atstovus, kurie yra atsakingi už EY įmonių narių teikiamas tvarumo paslaugas klientams. Grupei vadovauja EY pasaulinis(-ė) vadovas(-ė) kartu su kitais EY pasaulinės organizacijos atstovais bei EY pasaulinis tvarumo paslaugų praktikos vadovu(-e).

EY darbuotojai ir tvarumas

EY skiepija tvarumą visoje organizacijoje per mokymus, įtraukiant darbuotojus ir investicijas į technologinius įrankius. Bendravimas, mokymai ir nuolatinis tobulėjimas yra EY pažado darbuotojams pagrindas ir yra svarbus kuriant ESG pasiūlymus. EY siekia auginti darbuotojų žinias apie tvarumo svarbą ir suteikti galimybes plačiai taikyti jų kompetencijas.

Per paskutinius finansinius metus EY aktyvavo tvarumo mokymus visoje organizacijoje: daugiau kaip 3 477 Tvarumo ženklukų iš EY nemokamų mokymosi programų apie tvarumą, klimato kaitą, kryžminę ekonomiką, ir tvarius finansus buvo suteikta Užtikrinimo paslaugų praktikos darbuotojams, kas atitinka 53 129 mokymosi valandų. Specialiai sukurta Tvarumo ir ESG mokymosi programa įmonių narių Užtikrinimo paslaugų praktikos partneriams ir aukščiausio lygio vadovams pritraukė daugiau kaip 7 217 žmonių. Daugiau kaip 21 855 Užtikrinimo paslaugų praktikos darbuotojų užbaigė tvarumo programą ir 4 189 – tvarių finansų programą. EY Tvarumo Magistro programa yra unikali ir nemokamai prieinama visiems EY darbuotojams. 8 Užtikrinimo paslaugų praktikos darbuotojai įgyjo Magistro laipsnį per paskutinius finansinius metus.

EY kultūra skatina tobulėti, siekti daugiau ir bendradarbiauti. Tvarumas@EY yra vidinė 5 000 narių bendruomenės grupė.

Naujas vidinis tvarumo lyderių tinklas jungia daugiau kaip 900 darbuotojų, kurie kartą per mėnesį ir kartą per ketvirtį renkasi sužinoti apie naujausias EY kompetencijas, ir aptarti kaip tvarumas keičia klientų ir bendrus veiklos principus. 3 700 darbuotojų bendruomenė jungia ekologinius novatorius ir skatina EY darbuotojus mokytis apie tvarumo poveikį žmonėms ir verslams.

EY socialinio poveikio siekis

Per [EY Ripples](#), darbuotojai dalyvauja *SDG* projektuose, skiriant kompetencijas, žinias, ir patirtį padeda siekti bendro pasaulinio EY tinklo tikslo. Per paskutinius finansinius metus daugiau kaip 168 000 EY darbuotojų skyrė laiko įvairiems EY Ripples projektams ir padarė teigiamą įtaką daugiau kaip 64 milijonus žmonių. Nuo 2018 m. EY Ripples programos pradžios padarė teigiamą įtaką daugiau kaip 192 milijonus žmonių. Per paskutinius finansinius metus EY skyrė 102 milijonų JAV dolerių lėšų bendruomenių ugdymo ir skatinimo projektams, o EY darbuotojai skyrė 934 000 valandų įvairiems projektams.

Per EY Ripples EY visuomeniniais pagrindais (pro-bono) bendradarbiauja su klientais ir kitomis organizacijomis prie teigiamo socialinio poveikio iniciatyvų siekiant JT *SDG*.

„TRANSFORM“ yra viena iš pagrindinių EY iniciatyvų. „TRANSFORM“ valdo „Unilever“, EY ir JK Užsienio, Sandraugos ir plėtros biuras (angl. *the UK Foreign, Commonwealth and Development (FCDO)*), kartu dalyvauja organizacijos, aukotojai, investuotojai, ir mokslininkai, ir siekia padėti augti verslams Afrikoje, Azijoje ir kitur. Ligi šiol dėka TRANSFORM buvo įsteigti apytiksliai 125 projektai įvairiuose organizacijose 17-oje šalių, daugiau kaip 150 EY darbuotojų dalyvavo „TRANSFORM“ iniciatyvose.

2024 m. EY reagavimą į nelaimės oficialiai įtraukė į organizacijos strateginius prioritetus. Taip patobulinta EY reagavimo į nelaimės poveikio vertinimo metodika, apimanti visas pagalbos formas, įskaitant savanorių pastangas, aukas ir įnašus natūra.

Bendradarbiaujant su „Microsoft“ prie socialinio poveikio projekto, EY ir toliau platina „Žaliųjų įgūdžių pasą“ (angl. *Green Skills Passport*) nesimokantiems bedarbiams. Pilotai rodo, kad 61 % dalyvavusių projekte planuoja ieškoti „Žaliųjų“ darbo vietų, o 43 % planuoja stoti į universitetinį tvarumo studijų kursą arba lankyti daugiau susijusių užsiėmimų. „Žaliųjų įgūdžių paso“ projektas dabar yra prieinamas dešimtyje šalių, daugiau kaip 41 000 kursų yra užbaigti.

Jaunieji verslininkai naudoja novatoriškus verslo modelius, kad įgyvendintų gyvenimą keičiančias iniciatyvas savo bendruomenėse, tačiau jiems dažnai reikia paramos, kad galėtų įgyvendinti savo programas. 2024 finansiniais metais EY surengė renginius pasauliniuose forumuose, kad padėtų užmegzti ir sustiprinti su *SDG* suderintas didelių įmonių partnerystes, jaunais verslininkus ir NVO ryšius. *ChangeNOW* forume EY surengė dirbtinio intelekto (DI) socialinių inovacijų renginį, kuriame buvo nagrinėjamas privataus sektoriaus vaidmuo atveriant DI socialinėms naujovėms. EY taip pat pasirašė „Schwab Foundation for Social Entrepreneurship Rise Ahead Pledge“, įsipareigodama padidinti EY investicijas į socialines inovacijas.

Teisingas DI naudojimas suteikia didžiulį potencialą sukurti teigiamus socialinius pokyčius. EY bendradarbiauja su „Building Partner with data.org“ siekiant gerinti duomenų naudojimą socialinio poveikio tikslais.

EY taip pat yra aktyvi [TeachAI bendruomenės](#) narė, kartu „Microsoft“ daluvauja patariamojoje taryboje ir remia pagrindines iniciatyvas. EY sukūrė 15 000 mokytojų tinklą, teikiant generatyviąją AI (angl. *generative AI (GenAI)*) mokymo programą.

Būdama [Technovation AI Forward Alliance](#) narė, EY komandos teikia *DI*, kodavimo ir verslumo ugdymo pagalbą 25 milijonams mergaičių ir jaunų moterų.

EY taršos mažinimo siekis

EY ir toliau laikosi taršos mažinimo tikslo, nustatyto 2021 m.

EY siekia 1, 2 ir 3 apimtyse sumažinti 40 % absoliutaus išmetamųjų teršalų kiekio iki 2025 m. (lyginant su 2019-2020 finansinių metų pradine verte), laikydamosi 1,5°C mokslu pagrįsto tikslo, patvirtinto iniciatyvoje „Mokslu pagrįsti tikslai“ (angl. *Science Based Targets initiative (SBTi)*). Konkretus [septynių veiksmų planas](#) apima:

1. pasiekti 35 % verslo kelionių išmetamųjų teršalų lygio mažinimą iki 2025 m. (lyginant su 2019-2020 finansinių metų pradine verte);
2. sumažinti bendrąją elektros energijos naudojimą biuruose ir naudoti 100 % atsinaujinančių elektros energijos išteklių likusiai daliai, siekiant tapti RE100 pasaulinės iniciatyvos nariais iki 2025 m.;
3. pasirašyti tokias elektros energijos pirkimo sutartis, kad į nacionalinius tinklus būtų įtraukta daugiau atsinaujinančios elektros energijos nei EY sunaudoja;
- naudojant gamtinius sprendimus ir anglies dvideginio mažinimo technologijas, kasmet iš atmosferos pašalinti ar įsigyti anglies dvideginio kreditų daugiau negu jų bus išmetama;
4. suteikti EY komandoms priemones skaičiuoti ir mažinti išmetamųjų teršalų kiekį, atliekant darbą klientams;
5. reikalauti, kad 75 % EY tiekėjų (pagal išlaidas) taikytų *SBTi* iki 2025 m.;
6. investuoti į EY paslaugas ir sprendimus, kurie padėtų kurti vertę mažinant išmetamųjų teršalų naudojimą versluose ir kitas tvarumo skatinimo iniciatyvas.

EY atnaujinta aplinkosaugos strategija aprašė esamus taršos mažinimo tikslus ir gamtą puoselėjančias praktikas, kartu jos susietos su rinkos lukesčiais ir *SBTi*. EY laikosi įsipareigojimo „net zero“ tikslui ir dirba prie išplestinio išmetamųjų teršalų mažinimo plano. Daugiau informacijos rasite [EY Aplinkosaugos ataskaitoje](#) (angl. *EY Environmental Report*).

Bendradarbiaujame su su klientais

Jau daugiau kaip 20 metų EY yra pripažinta klientų už patirtį, įgūdžius, paslaugas ir sprendimus, kurie plečia mokslo bei jo pasekmių visuomenei supratimą. EY tvarumo paslaugos yra sukurtos siekiant padėti EY klientams valdyti rizikas, mažinti sąnaudas ir

sudėtingumą, skatinti naujoves, stiprinti pasitikėjimą ir pasiekti išmatuojamų rezultatų.

EY jungia pasaulines galias tvarumo ir sektoriaus žinias su regioninėmis ir geografiškai svarbiomis komandomis. EY paslaugos vis dažniau apima sisteminio lygio pokyčių vertinimą, kurių reikia, kad EY klientai galėtų sudaryti pagrįstus planus artimiausiam ir ilgalaikiam laikotarpiui.

EY komandos teikia įvairias paslaugas klientams, tokias kaip:

- Specializuotos paslaugos, reikalaujančios tvarumo įgūdžių, įskaitant gamtą ir biologinę įvairovę, tvarumo mokesčiai, finansavimas ir paskatos bei klimato rizika;
- Atitikimo ir ataskaitų teikimo paslaugos, padedančios patenkinti sudėtingus ir besikeičiančius reikalavimus įvairiose jurisdikcijose;
- Strategija ir transformacija, orientuoti į daugiadisciplinį ir konkrečiam sektoriui skirtą tvarumą skatinančius pokyčius, apimančius strategiją, veiklą, riziką, technologijas, duomenis, talentus ir finansus;
- Su tvarumu susijusios paslaugos, kai EY komandos gali reaguoti į tvarumo veiksmus;
- Pagalba klientams rengiant su tvarumu susijusių ataskaitas ir jų teikimas, įskaitant nefinansines ataskaitas ir veiklų rezultatų atskleidimą, pagal ataskaitų teikimo reikalavimus (pvz., *CSRD*, Kalifornijos *Climate Corporate Data Accountability Act (CCDAA)*) ir savanoriškas ataskaitas (pvz., *TCFD*, *ISSB*, *CDP*, *GRI*).

EY gali padėti klientams siekiantiems valdyti klimato ir gamtos krizių rizikas nustatant ambicingus tikslus ir nuoseklų jų planavimą, investicijas ir siekimą. EY tvarumo ir ESG paslaugas klientams teikia specializuotos ir kitos EY tradicinės paslaugas teikiančios komandos.

EY paslaugos taip pat apima suinteresuotųjų šalių informavimą ir paramą kuriant standartus, įskaitant paramą *ISSB*, Europos finansinės atskaitomybės patariamajai grupei (angl. *European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG)*), su gamta susijusių finansinio atskleidimo darbo grupei (angl. *Taskforce on Nature-related Financial Disclosures (TNFD)*) ir su klimatu susijusių finansinio atskleidimo darbo grupei (angl. *Taskforce on Climate-related Financial Disclosures*).

Kokybės
valdymo sistema
(KVS, angl.
*System of
Quality
Management
(SQM)*)

Kokybės valdymo sistema (KVS, angl. *System of Quality Management (SQM)*)

2023 m. užbaigėme 1-ojo tarprautinio kokybės valdymo standarto (1 TKVS) įgyvendinimą ir pirmą kartą EY įmonės narės įvertino savo KVS ir jos efektyvumą. 1-as TKVS padėjo pereiti nuo ankstesnės kokybės kontrolės sistemos prie labiau formalios KVS.

Šiais metais buvo paskirti pasaulinės KVS veiklos vadovas(-ė) ir pasaulinės KVS stebėsenos ir analizės vadovas(-ė), siekiant padėti EY įmonėms narėms gerinti kokybę 1 TKVS kontekste.

Pasaulinės KVS veiklos vadovas(-ė) yra atsakingas(-a) už tolesnę nuoseklią kokybės valdymo sistemos plėtrą, siekiant padėti visoms EY įmonėms narėms pritaikyti su galimybe EY įmonėms narėms pritaikyti ją pagal savo poreikius, atsižvelgiant į vietines aplinkybes. Pasaulinės KVS stebėjimo ir analizės vadovas(-ė) yra orientuotas(-a) į stebėjimo veiklos temų supratimą ir mokymąsi, kad padėtų EY įmonėms narėms aktyviai kovoti su rizika ir nuolat tobulinti savo KVS ir audito kokybę.

1 TKVS ir mūsų KVS metinio įvertinimo kontekste „EY Lietuva“ reiškia šią EY įmonę narę, kuri atlieka finansinių ataskaitų auditus arba peržiūras, arba teikia kitas užtikrinimo paslaugas:

- UAB „Ernst & Young Baltic“

Mes taip pat teikiame patvirtinimą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento 2014 m. balandžio mėn. 16 d. (ES) 537/2014 13-ojo straipsnio reikalavimų atitikimo:

- vidaus kokybės kontrolės sistemos funkcionalumo efektyvumo, kaip nurodome KVS metinio vertinimo už metus pasibaigusius 2024 m. birželio mėn. 30 d. skyriuje;
- auditorių arba audito įmonės nepriklausomumo praktikos, kuri taip pat patvirtina, kad atlikome vidinį nepriklausomumo patikrinimą;
- auditorių arba audito įmonės vykdoma politika dėl auditų atliekančių auditorių nuolatinio mokymosi.

Mūsų kaip auditorių vaidmuo

Suinteresuotosios šalys turi pasitikėti kapitalo rinkomis, kad galėtų priimti svarbius sprendimus, skatinančius ekonomikos augimą. Auditoriai atlieka svarbų vaidmenį kuriant šį pasitikėjimą, nes jie geba objektyviai ir nepriklausomai patvirtinti ir interpretuoti duomenis, užduodami teisingus klausimus. Tokiu būdu audito kokybė atlieka esminį vaidmenį kuriant ilgalaikę vertę visoms suinteresuotosioms šalims.

Aukštos kokybės audito teikimas niekada nebuvo toks svarbus kaip šiandieninėje aplinkoje dėl padidėjusio pasaulinio sudėtingumo, kuriam būdinga besitęsianti globalizacija, greitas kapitalo judėjimas ir technologinių pokyčių poveikis. „EY Lietuva“ reputacija, teikiančios aukštos kokybės profesinės audito paslaugas nepriklausomai ir objektyviai, yra mūsų, kaip nepriklausomų auditorių, sėkmės pagrindas. Mes ir toliau investuojame į savo KVS ir skatiname didesnę objektyvumą, nepriklausomumą ir profesinį skepticizmą. Tai yra mūsų aukštos kokybės audito atlikimo pagrindas. Todėl mums labai svarbu sukurti, įgyvendinti ir įveikinti veiksmingą KVS.

„EY Lietuva“ mūsų, kaip auditorių, vaidmuo yra užtikrinti teisingą audituojamųjų įmonių finansinių ataskaitų pateikimą. Mes suburiame kvalifikuotas komandas užtikrinimo paslaugoms teikti, remdamiesi savo patirtimi įvairiuose ūkio sektoriuose ir paslaugose. Mes nuolat stengiamės tobulinti kokybę ir rizikos valdymo procesus, kad mūsų paslaugų kokybė būtų nuolat aukšto lygio.

Nors rinka ir suinteresuotosios šalys ir toliau reikalauja aukštos kokybės audito, jos taip pat reikalauja vis veiksmingesnių ir efektyvesnių užtikrinimo paslaugų teikimo būdų. EY ir toliau ieško būdų pagerinti audito metodikos ir procesų efektyvumą, kartu gerinant audito kokybę.

EY stengiasi suprasti kur EY įmonių narių audito kokybė gali neatitikti jų pačių ir suinteresuotųjų šalių, įskaitant nepriklausomas audito reguliavimo institucijas, lūkesčių. Tai apima siekį pasimokyti iš išorinių ir vidinių patikrinimų, kitos stebėsenos veiklos ir nustatyti pagrindines tobulinti kokybės įvykių priežastis, kad būtų galima nuolat gerinti audito kokybę.

Kuriant, įdiegiant ir valdant KVS

1-as TKVS reikalauja iš bendrovių proaktyvaus ir rizikos vertinimo pagrįsto metodo užtikrinant kokybę įmonėje ir sukurti, įdiegti ir valdyti KVS bei kasmet ją vertinti.

Standartas apima išsamius reikalavimus profesionalių paslaugų auditus atliekančių bendrovių valdysenai, vadovavimui ir kultūrai ir įveda rizikos vertinimo procesą į kokybės valdymą, siekiant sutelkti įmonės dėmesį į rizikos, galinčios turėti įtakos užduoties kokybei, mažinimą. Standartas taip pat reikalauja platesnio masto rizikos valdymo programos

stebėsenos, nustatant trūkumus, jų šalinimo veiksmus, ir vertinant KVS efektyvumą.

Standartas apima integruotą ir tęstiną požiūrį į KVS, pagrįstą įmonės ir jos vykdomų užduočių pobūdžiu ir aplinkybėmis. Taip pat atsižvelgiama į praktikos pokyčius ir skirtingus įmonių veiklos modelius (pvz., technologijų naudojimą, tinklą ir daugiadisciplinines įmones).

EY KVS nuosekliai taikoma visame įmonių narių tinkle, siekiant skatinti vientisą darbų kokybę ir veiklos efektyvumą. Tai ypač svarbu pasaulinėje ekonomikoje, kai daug auditų yra tarptautiniai ir juose dalyvauja kitos EY įmonės narės.

Šiam tikslui pasiekti, EY įmonės narės turi prieigą prie atitinkamų politikų, technologijų, strategijų ir programų, kurios įeina į įmonių narių KVS procesų sukūrimą, įgyvendinimą ir valdymą. Šių išteklių tikslas – padėti įmonėms narėms ir jų darbuotojams.

Pavyzdžiui, EY taiko metodą reikalaujamam rizikos vertinimo procesui, kuris apima informaciją ir grįžtamąjį ryšį iš visų EY padalinių, funkcijų ir šalių, siekiant sukurti pasaulinę bazinę tikslų programą, įskaitant kokybės tikslus (remiantis 1-ojo TKVS reikalavimais), o kokybės rizikos ir atsakas į jas (įskaitant pagrindines kontrolės priemones) taikomi visoms EY įmonėms narėms. Papildomai, EY sukūrė vientisą struktūrą ir sistemas įgalinti KVS procesus.

EY įmonės narės, kartu ir „EY Lietuva“, yra atsakingos už KVS kūrimą, įgyvendinimą ir valdymą:

- įvertinti pateiktas politikas, technologijas, strategijas, programas ir bazinę tikslų programą; ir
- nustatyti ar įmonė narė turi papildyti pasaulinę bazinę tikslų programą, kad jos būtų tinkamos naudoti (pvz. jei reikia pakeisti politiką, kad ji atitiktų vietinius įstatymus ir reglamentus ar jei turinys turi būti išverstas į vietinę kalbą).

KVS funkcijos

Siekiant sukurti, įgyvendinti ir valdyti „EY Lietuva“ KVS, darbuotojams yra priskiriamos KVS funkcijos. Šias funkcijas atliekantys asmenys turi tinkamos patirties, žinių, autoriteto ir pakankami laiko atsakingai užtikrinti KVS funkcijų veiksmingumą, ir yra atsakingi už šių funkcijų vykdymą.

KVS funkcijos ir atsakomybės yra pateiktos pasaulinėje KVS politikoje, siekiant užtikrinti nuoseklų „EY Lietuva“ KVS įgyvendinimą. Asmenims, atliekantiems EY įmonės narių ar regiono lyderio vaidmenį, yra nustatytos atskaitomybės sistemos, kuriose nurodoma, kaip jie bus laikomi atskaitingais už savo pareigas, susijusias su KVS, taip pat už kitą

kokybę orientuotą veiklą ir kaip šios pareigos yra susijusios su jų veiklos įvertinimais.

KVS pagrindinės rolės yra:

Galutinė atsakomybė ir atskaitomybė: Šalies narės praktikos vadovas(-ė) yra galutinai atsakingas(-a) už KVS ir išvadą apie jos efektyvumą.

KVS veiklos atsakomybė: Šalies narės Užtikrinimo paslaugų praktikos vadovas(-ė) yra atsakingas(-a) už KVS veiklą. Tai apima ir priežiūros veiklą ir rekomendacijas šalies narės praktikos vadovui(-ei) dėl KVS metinio vertinimo išvadų.

Veiklos atsakomybė už nepriklausomumo reikalavimų atitiktį: Šalies nepriklausomumo padalinio vadovas(-ė) yra atsakingas(-a) už veiklos nepriklausomumo reikalavimų atitiktį.

KVS veiklos stebėsenos atsakomybė: Šalies PPD yra atsakingas(-a) už KVS veiklos stebėseną. Tai apima ir sutikimą arba siūlymus keisti KVS metinio vertinimo išvadas.

KVS efektyvumo metinio vertinimo išvada už finansinius metus, pasibaigusius 2024 m. birželio mėn. d.

„EY Lietuva“ praktikos vadovas(-ė) turi kasmet, iki birželio mėn. 30 d., vertinti KVS ir priimti sprendimą dėl jos efektyvumo. Vertinimo procesas kasmet atliekamas pagal pasaulinę KVS vertinimo politiką.

Vertinimas paremtas tuo, ar „EY Lietuva“ KVS suteikia pakankamą užtikrinimą, kad:

- „EY Lietuva“ ir jos darbuotojai atlieka savo darbą, kaip tai nurodo profesiniai standartai ir atitinkami teisės aktų reikalavimai, bei užduočių atlikimas taip pat atitinka tuos pačius standartus ir reikalavimus; ir
- įmonės narės ir jos atsakingų partnerių išleistos išvados ir ataskaitos yra tinkamai parengtos.

KVS efektyvumo vertinimas apima stebėsenos informaciją, surinktą per ataskaitinį laikotarpį. Vertinimas atsižvelgė į:

- KVS pagrindinių kontrolių testavimo rezultatus;
- užduočių vidinius ir išorinius patikrinimus;
- kitą stebėsenos informaciją (pvz., „EY Lietuva“ ir darbuotojų nepriklausomumo etikos reikalavimų atitikimą, pastabas dėl kokybės, kurias pateikė išorinės veiklą prižiūrinčios institucijos, bei pranešimai, pateikti per EY etikos liniją).

Profesinis sprendimas yra taikomas vertinti stebėsenos rezultatus, kartu nustatant ar pastebėjimai – pavieniui ar kombinacijoje su kitais – gali pereiti į trūkumų kategoriją. Visi trūkumai reikalauja esminių priežasčių analizės, kokybės gerinimo plano parengimo ir nustatyto trūkumo masto įvertinimo. Jei yra nustatytas rimtas trūkumas,

rengiant KVS metinio vertinimo išvadą, įmonė narė turi įsitikinti, kad jis yra pašalintas ir atitinkamos taikytos priemonės buvo efektyvios iki birželio mėn. 30 d.

KVS metinio vertinimo išvada už finansinius metus, pasibaigusius 2024 m. birželio mėn. 30 d.

Metinio „EY Lietuva“ vertinimo išvada už finansinius metus, pasibaigusius 2024 m. birželio mėn. 30 d., yra, kad KVS suteikia pakankamą užtikrinimą ir KVS tikslai yra pasiekti.

KVS sudedamosios dalys

KVS sudedamosios dalys

Žemiau pristatome „EY Lietuva“ KVS pagrindines sudedamąsias dalys:

- KVS rizikos vertinimo procesas;
- valdysena ir vadovavimas;
- atitinkami etikos ir teisiniai reikalavimai;
- santykių su klientais ir konkrečių užduočių prisiėmimas bei tęsimas;
- užduočių atlikimas;
- resursai;
- informacija ir komunikacija;
- KVS stebėsenos ir trūkumų šalinimo procesas.

„EY Lietuva“ sukūrė ir įgyvendino rizikos vertinimo procesą nustatyti kokybės tikslus, identifikuoti ir vertinti kokybės rizikas, bei sukurti ir įgyvendinti kontroles padengti šioms rizikoms, kaip to reikalauja 1-asis TKVS. Rizikos vertinimo procesas yra atliekamas kasmet pagal pasaulinę KVS politiką, siekiant užtikrinti „EY Lietuva“ KVS nuoseklią įgyvendinimą.

Siekiant užtikrinti nuoseklumą, o taip pat ir lanksčias taikymo galimybes priklausomai nuo kiekvienos įmonės narės bei situacijos aplinkybių, pasaulinės Užtikrinimo paslaugų praktikos vadovybės atstovai, pagal pateiktas visų lygių ir funkcijų įžvalgas, sukūrė pagrindines KVS gaires - pagrindinius kokybės tikslus, nustatė kokybės rizikas ir joms atliepti atitinkamus veiksmus. Tai apima:

- KVS pagrindiniai kokybės tikslai;
- KVS pagrindinės kokybės rizikos;
- KVS pagrindinis atsakas rizikoms:
 - KVS pagrindiniai resursai (pvz., pasaulinės politikos ir technologijos, skirtos užtikrinti EY KVS pagrindinių kokybės rizikų atliepimą);
 - KVS pagrindinės kontrolės, sukurtos ir įgyvendintos, siekiant padengti pagrindines KVS kokybės rizikas.

Pasaulinės KVS pagrindinės gairės yra taikomos kiekvienai įmonei narei, kuri atlieka standarto užduotis. EY įmonės narės yra atsakingos už pasaulinės KVS pagrindinių gairių įvertinimą, siekiant nustatyti, ar reikia papildyti ar adaptuoti jas vietiniam naudojimui (pvz., papildomos kokybės rizikos, atitinkamų priežiūros veiksmų pritaikymas, kt.). „EY Lietuva“ patikrina pasaulinės KVS pagrindines gaires ir atlika tokius veiksmus:

- po atitinkamos faktų ir aplinkybių analizės priėmė arba atsisakė tam tikrų pagrindinių kokybės rizikų ir resursų; Atsisakymo priežastys buvo preliminarai suderintos su regiono KVS vadovais.
- kartu su zonos KVS vadovais, nustatė pasaulinių pagrindinių kontrolių įgyvendinimo lygį;
- adaptavo visų lygių pagrindines kontroles.

„EY Lietuva“ atlikdama KVS pagrindinių gairių vertinimą atsižvelgė į faktus ir aplinkybes, kurie apima „EY Lietuva“ veiklos ypatumus, atliekamų užduočių tipus, KVS stebėsenos sisteminės tendencijas.

Papildomai, „EY Lietuva“ vertino papildomus kokybės tikslus, kokybės rizikas ir atitinkamus veiksmus joms padengti, kur tai buvo reikalinga. Po peržiūros, papildomi kokybės tikslai ir kokybės rizikos nebuvo iškeltos, ir „EY Lietuva“ pritaikė arba patvirtino visų lygių pagrindines kontroles.

Aukščiausių vadovų požiūris

„EY Lietuva“ aukščiausi vadovai yra atsakingi už tinkamo požiūrio nustatymą ir demonstravimą savo elgesiu bei veiksmais, už EY įsipareigojimą kurti veiksmingesnį pasaulį. Nors aukščiausių vadovų požiūris yra itin svarbus, mūsų darbuotojai taip pat supranta, kad kokybė ir profesinė atsakomybė prasideda nuo jų. Mūsų bendros vertybės įkvepia mūsų darbuotojus bei nukreipia tinkamai elgtis, o tai, ką mes darome ir kas mes esame, atspindi mūsų įsipareigojime viską atlikti tik kokybiškai.

Remiantis EY kultūra, skatinamas bendradarbiavimas ir konsultavimasis bei skiriamas itin didelis dėmesys konsultacijoms sudėtingais ar subjektyviais apskaitos, audito, ataskaitų rengimo, reguliavimo ir nepriklausomumo klausimais. Taip pat manome, kad svarbu įsitikinti, jog darbo grupės ir jų klientai tinkamai vadovaujasi duotais patarimais. Esant reikalui, mes tai akcentuojame.

„EY Lietuva“ nuosekliai laikosi požiūrio, kad nei vienas atskiras klientas negali būti svarbesnis už profesinę reputaciją, „EY Lietuva“ reputaciją ir kiekvieno mūsų specialisto(-ės) reputaciją.

EY požiūris į verslo etiką ir sąžiningumą įtvirtintas mūsų konsultavimosi kultūroje, akcentuojamas EY mokymo programų metu ir vidiniuose pranešimuose. Vyresnieji vadovai savo elgesiu ir įvairiomis komunikacijos priemonėmis nuolat pabrėžia šiuos lūkesčius ir kokybiško darbo svarbą, taip pat atitiktį profesiniams standartams ir mūsų politikai. EY taip pat mano, kad profesinių paslaugų kokybė yra vienas iš pagrindinių kriterijų vertinant darbuotojus ir nustatant atlygį.

Siekiant įvertinti kokybės kultūrą EY įmonėse narėse ir pateikti „EY Lietuva“ vertingas įžvalgas apie kokybės kultūrą, aukščiausių vadovų požiūrį, bendradarbiavimą, darbo krūvio valdymą ir etikos elgseną, 2023 m. balandžio mėn. buvo atliktas primasis pasaulinis kokybės tyrimas (angl. *Global Quality Survey*). 2024 m. kokybės tyrimo rezultatai rodo, kad mūsų darbuotojai supranta, kad aukščiausių vadovų požiūris atitinka įsipareigojimus kokybei ir EY vertina visų indėlį kokybei užtikrinti. Toks pripažinimas yra mūsų bendros kultūros, ugdymo ir nuolatinio kokybės gerinimo įrodymas. Taip pat, tyrimo rezultatai rodo, kad papildomi veiksmai reikalingi siekiant valdyti talentus ir jų darbo krūvį.

Pasaulinis elgsenos kodeksas
(angl. *Global Code of Conduct*
(GCC))

Tarp visų savo darbuotojų skatiname sąžiningumo kultūrą. EY GCC aiškiai nustato principus, kaip turime elgtis ir veikti verslo aplinkoje, kuriais turi vadovautis EY darbuotojai. Jis yra suskirstytas į penkias kategorijas:

1. darbas su kolegomis;
2. darbas su klientais ir kitais asmenimis;
3. veikimas pagal profesinius sąžiningumo principus;
4. vadovavimasis objektyvumo ir nepriklausomumo principais;
5. duomenų, informacijos ir intelektualinio kapitalo apsauga.

Laikydami EY GCC reikalavimų ir diegdami atitinkamas procedūras bei nuolat keisdami informaciją, siekiame sukurti tokią aplinką, kuri skatintų visus darbuotojus veikti atsakingai, pranešti apie netinkamą elgesį, nebijant už tai susilaukti neigiamos reakcijos. 2024 m. darbuotojų apklausos (angl. *People Pulse Survey*) rezultatai rodo, kad dalyviai manė, kad gali pateistinti lūkesčius, išlaikydami etiką ir sąžiningumą, ir tikėjo, kad lyderių priimti sprendimai atitinka EY GCC principus.

Atskaitomybės sistemos

EY atskaitomybės sistemos yra politikų ir procedūrų rinkinys, kuris užtikrina kokybę ir nustato, kaip EY partneriai ir kiti aukščiausio lygio vadovai bus atsakingi už savo pareigas, susijusias su KVS, taip pat kita į kokybę orientuota veikla ir kaip pareigos yra susijusios su jų veiklos įvertinimais.

Pasaulinė atskaitomybės sistema nustato EY partnerių ir kitų aukščiausio lygio vadovų atsakomybę nepriklausomai nuo jų funkcijų, paslaugų praktikų ar geografijos. Taip pat yra specializuota Užtikrinimo paslaugų praktikos atskaitomybės sistema, ji papildo pasaulinę atskaitomybės sistemą. Dvi papildomos atskaitomybės sistemos apima įmonių narių ir regiono lygio vadovus, kurios taikomos visoms paslaugų sritims ir funkciniams lyderio vaidmenims.

Visos atskaitomybės sistemos nustato aiškius kokybės lūkesčius, kad būtų išlaikytas išorinių suinteresuotųjų šalių pasitikėjimas EY. Sistemose apibrėžiami kriterijai, pagal kuriuos užtikrinama, kad asmens kokybės įvertinimas būtų tinkamai atspindėtas jo(-s) veiklos įvertinime.

Atitinkami etikos ir teisiniai reikalavimai

Atitikimas EY GCC

EY GCC pateikia gaires apie EY veiksmus ir verslo elgseną. „EY Lietuva“ laikosi galiojančių įstatymų ir teisės aktų, o EY vertybės patvirtina mūsų įsipareigojimą elgtis teisingai. Šis svarbus įsipareigojimas paremtas keliomis politikomis ir procedūromis, paaiškintomis toliau pateiktose pastraipose.

Nepriklausomumo politika

Atitinkamų etikos reikalavimų laikymasis, įskaitant nepriklausomumą, yra pagrindinis KVS elementas. Tai apima nustatymą, kad esame tiek faktiškai, tiek žiūrint iš šalies nepriklausomi. Etikos reikalavimai, susiję su mūsų auditu ir profesinėmis paslaugomis, yra įtraukti į Tarptautinį apskaitininkų etikos standartų valdybos (angl. *The International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA)*) kodeksą (įskaitant tarptautinius nepriklausomumo

standartus). Taip pat laikomės vietinių etikos reikalavimų, taikomų mūsų audito ir profesinių paslaugų veiklai. Informacijos apie politiką, įrankius ir procesus, susijusius su nepriklausomumo išlaikymu, rasite skyriuje Nepriklausomumo praktika.

Neatitikimas teisės aktų nustatytiems ir kitiems reikalavimams

EY politika dėl atitikties įsipareigojimo pranešti apie atitinkamų teisės aktų nustatytų reikalavimų neatitikimą, (angl. *non-compliance with laws and regulations (NOCLAR)*), yra adaptuota pagal IESBA etikos kodo reikalavimus. Ši politika apima reikalavimus dėl klientų, EY darbuotojų ir atitinkamų verslo veiklų.

Papildomai, EY gali būti įpareigota teikti atitinkamus pranešimus atitinkamoms veiklų prižiūrinčioms institucijoms dėl galimų ar įtariamų klientų nusižengimų. Kur tokie reikalavimai yra, pranešimai teikiami pagal vietinių teisės aktų reikalavimus.

Pranešimų teikimas (angl. *Whistleblowing*)

EY etikos linija, kuria gali naudotis EY darbuotojai, klientai ir kiti asmenys, leidžia konfidencialiai pranešti apie galimai neetišką ar netinkamą elgesį, pažeidžiantį profesinius standartus ar kitaip neatitinkantį EY vertybes arba EY GCC. EY etikos linijos veikimu rūpinasi išorės organizacija, bendrovėms visame pasaulyje teikianti konfidencialias ir, esant reikalui, anonimes specialiąsias linijas.

Kai tik EY etikos linija gauna pranešimą telefonu arba internetu, jis iš karto sulaukia dėmesio. Priklausomai nuo pranešimo turinio, atitinkami specialistai iš Kokybės ir rizikos valdymo, Talentų, Teisės ir kitų padalinių peržiūri pranešimą. Tos pačios procedūros taikomos ir sprendžiant problemas, apie kurias sužinome ne per EY etikos liniją.

Akademiniis sąžiningumas

EY teikia EY žmonėms visapusišką kokybės ir profesinio tobulėjimo palaikymo mokymosi programą. Akademiniis sąžiningumas yra šios programos pagrindas. „EY Lietuva“ padeda mūsų žmonėms prasmingai įsitraukti į mokymosi programą ir aiškiai parodo, kad bet koks akademinio sąžiningumo pažeidimas turės pasekmių.

Kova su kyšininkavimu

EY pasaulinė kovos su kyšininkavimu politika nurodo EY darbuotojams elgsenos gaires dėl tam tikrų neetiškų ir neteisėtų veiksmų. Ji pabrėžia pareigą laikytis kovos su kyšininkavimu įstatymų ir pateikia platesnį apibrėžimą, kas yra laikoma kyšininkavimu. Politikoje taip pat apibrėžiami atskaitomybės įsipareigojimai nustačius korupcijos atvejus. Pripažįstant kyšininkavimo ir korupcijos problemos svarbą pasaulyje, sustiprintos pastangos visoje EY diegti kovos su kyšininkavimu priemones.

Vidinė prekyba

Prekyba vertybiniais popieriais yra reglamentuojama daugybės įstatymų ir kitų teisės aktų, o EY darbuotojai privalo laikytis galiojančių įstatymų ir taisyklių, susijusių su viešai neatskleistos informacijos naudojimu vertybinių popierių prekybai. Tai reiškia, kad EY darbuotojams draudžiama prekiauti vertybiniais popieriais, kai jie turi esminės, neviešos informacijos.

EY pasaulinė vidinės prekybos politika dar kartą patvirtina mūsų darbuotojų įsipareigojimą neprekiuoti vertybiniais popieriais turint vidinės informacijos, pateikia detalios informacijos, kas sudaro vidinę informaciją, ir nurodo, su kuo mūsų darbuotojai privalo konsultuotis iškilus klausimams dėl jų atsakomybės.

Ekonominės ir prekybos sankcijos

Svarbu nuolat sekti informaciją apie kintančią tarptautinės ekonominių ir prekybos sankcijų situaciją. EY stebi įvairiose pasaulio šalyse įvedamas sankcijas prieš verslo santykių pradžių ir juos atnaujinant, bei pateikia gaires savo darbuotojams apie sankcijų paveiktus santykius ir veiklas.

Pinigų plovimas (angl. *anti-money laundering (AML)*)

„EY Lietuva“ yra priskiriama prie įpareigotųjų subjektų pagal galiojančius AML reglamentus. Laikydamosi EY gairių dėl AML, „EY Lietuva“ įgyvendino politiką ir procedūras, skirtas šioms įsipareigojimams įvykdyti, įskaitant „Pažink savo klientą“ (angl. *Know Your Client*) procedūras, rizikos vertinimus ir pranešimus apie įtartinas operacijas. EY darbuotojai yra informuoti apie savo pareigas pagal

galiojančius reglamentus ir su kuo konsultuotis iškilus klausimams.

Asmens duomenų apsauga ir privatumas

EY pasaulinėje asmens duomenų apsaugos ir privatumo politikoje, pateikiami principai, kurie privalo būti taikomi asmens duomenims rinkti, naudoti ir saugoti, įskaitant asmens duomenis susijusius su esamais, buvusiais ir potencialiais darbuotojais, klientais, tiekėjais ir verslo partneriais. Ši politika atitinka griežtus ES Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (BDAR) (angl. *EU General Data Protection Regulation (GDPR)*) reikalavimus bei kitus galiojančius įstatymus ir teisės aktus, reglamentuojančius duomenų apsaugą ir privatumą. Be to, mes taikome ir specialią politiką, kad vykdytume konkrečius Lietuvoje galiojančius duomenų privatumo reikalavimus bei tenkintume verslo poreikius. EY taip pat yra nustačiusi JK ir ES priežiūros institucijų patvirtintas Privalomąsias vidaus taisykles, skirtas palengvinti asmens duomenų judėjimą EY tinkle.

Rotacija ir ilgalaikis bendradarbiavimas

„EY Lietuva“ laikosi audito partnerių rotacijos kodekso reikalavimų, kuriuos nustato IESBA, Europos Parlamento ir Tarybos 2014 m. balandžio mėn. 16 d. reglamentas (ES) 537/2014, LR Finansinių ataskaitų audito ir kitų užtikrinimo paslaugų įstatymas ir, kur taikoma, JAV vertybinių popierių ir biržos komisijos (angl. *the U.S. Securities and Exchange Commission (SEC)*) reikalavimų. „EY Lietuva“ pritaria audito partnerių rotacijai, kadangi tai suteikia galimybę pažvelgti į įmonę naujomis akimis ir skatina nepriklausomumą nuo įmonės vadovybės kartu išlaikant kompetenciją ir verslo žinias. Audito partnerių rotacija, nepriklausomumo reikalavimai, sugriežtinta vidaus kokybės sistemos kontrolė ir nepriklausoma audito kontrolė padeda stiprinti nepriklausomumą ir objektyvumą. Tai svarbios, audito kokybę užtikrinančios priemonės.

Reglamento (ES) 537/2014 17-as straipsnis nustato, kad ilgiausias laikotarpis, kurį VIĮ pagrindinis(-ė) partneris(-ė) / pasirašantis(-čioji) partneris(-ė) gali būti šioje rolėje, yra septyneri metai. Iki 2024 m. birželio mėn. 30 d. LR Finansinių ataskaitų audito įstatymas numatė, kad kad ilgiausias laikotarpis, kurį VIĮ pagrindinis(-ė) partneris(-ė) / pasirašantis(-čioji) partneris(-ė) gali būti šioje rolėje, yra penkeri metai, o nuo 2024 m. liepos mėn. 1 d. LR Finansinių ataskaitų audito ir kitų užtikrinimo paslaugų įstatymas nustatė septynerių metų laikotarpį.

VIĮ audito klientams EY pasaulinė nepriklausomumo politika numato reikalavimą pagrindinį(-ę) projekto partnerį, darbo kokybės peržiūros partnerį(-ę) ir kitus audito partnerius, priimančius pagrindinius sprendimus auditui svarbiais klausimais (toliau kartu – svarbiausi audito partneriai) keisti kas septynerius metus. Naujos VIĮ (įskaitant naujas į biržos sąrašus įtrauktas įmones) svarbiausi audito partneriai gali būti nekeičiami dar dvejus papildomus metus, jei prieš įmonės įtraukimą į biržos sąrašus jis/ji šiai bendrovei dirbo šešerius metus ar ilgiau.

Užbaigus ilgiausią rotacijos principu nustatytą veiklos laikotarpį, pagrindinis(-ė) audito projekto partneris(-ė) negali vadovauti teikiant paslaugas VIĮ audito klientui ar jų koordinuoti, kol pasibaigs nustatytas būtinosios pertraukos laikotarpis – penkeri metai pagrindiniam(-iai) audito projekto partneriui(-ei), treji metai darbo kokybės peržiūros partneriui(-ei) ir dveji metai kitiems rotacijos būdu pasirinktiems partneriams.

„EY Lietuva“ patvirtino būtinosios pertraukos penkerių metų laikotarpio reikalavimo išlygą, taikomą pagrindiniam(-ei) audito projekto partneriui(-ei), leidžiamą pagal EY pasaulinės nepriklausomybės politikos skyrių. Remiantis ES reglamentu Nr. 537/2014, reikalaujamas pagrindinio(-ės) audito projekto partnerio(-ės) apsisprendimo laikotarpis yra treji metai. Ši išlyga gali būti taikoma tik audito projekto laikotarpiams, prasidedantiems iki 2023 m. gruodžio 15 d. Audito projekto laikotarpiams, prasidedantiems po 2023 m. gruodžio 15 d., reikalaujamas pagrindinio(-ės) audito projekto partnerio(-ės) apsisprendimo laikotarpis bus penkeri metai.

Be VIĮ audito klientams taikomų audito partnerių rotacijos reikalavimų, EY yra nustačiusi ilgalaikio bendradarbiavimo apsaugos sistemą, kurią pagal IESBA kodeksą ir reglamento (ES) 537/2014 17-as straipsnio nuostatas sudaro grėsmių nepriklausomumui, kurias sukelia ilgalaikis bendradarbiavimas su specialistais atliekant auditą, įvertinimas ir apsaugos priemonių sistema, skirta išspręsti tokias grėsmes.

Siekdami efektyviai kontroliuoti audito partnerių ir kitų specialistų, ilgą laiką dirbančių su audito klientu, vidaus rotacijos principų ir reikalavimų vykdymą, mes naudojame priežiūros priemones, taip pat ir laipsnišką rotaciją.

Išorinė rotacija

VIĮ atžvilgiu vadovaujamės reglamento (ES) 537/2014 17-ojo straipsnio 1-os dalies išorinės rotacijos reikalavimais.

Kliento priėmimas ir santykių tąsa

Pasaulinė kliento ir darbo priėmimo bei santykių tąsos politika

EY pasaulinė kliento ir darbo priėmimo bei santykių tąsos politika numato principus įmonėms narėms, pagal kuriuos sprendžiama, ar patvirtinti naują klientą, projektą, ar tęsti santykius su jau esamu klientu. Šie principai yra pagrindas norint išlaikyti kokybę, valdyti riziką, apsaugoti mūsų darbuotojus ir laikytis teisės aktų reikalavimų. Ši pasaulinė politika, kuria patvirtino EY, yra vienas iš pavyzdžių, kurie padeda laikytis EY vertybių, identifikuoti rizikas ir užtikrinti KVS principų nuoseklumą.

Šios politikos tikslai yra:

- nustatyti procesą, kaip priimami sprendimai priimti naują klientą arba tęsti darbą su klientais ar projektais;
- laikytis galiojančių nepriklausomumo reikalavimų;
- nustatyti bet kokius interesų konfliktus ir tinkamai juos spręsti;
- nustatyti klientus ar projektus, kurie kelia padidintą riziką;
- nustatyti klientus ar projektus, kurie neatitinka EY vertybių;
- reikalauti konsultacijos su paskirtais ekspertais, kad būtų nustatytos papildomos rizikos valdymo procedūros konkrečioms didelės rizikos veiksnams;
- laikytis teisės, norminių ir profesinių reikalavimų;
- nustatyti, ar numatyta užduotis atitinka EY paslaugų teikimo sistemą ir neapima draudžiamos paslaugos.

Be to, EY pasaulinė interesų konfliktų sprendimo politika sudaro pagrindą klientų ir darbų priėmimo bei tęstinumo procesui tiek, kiek jis yra susijęs su interesų konfliktais. Pasaulinė konfliktų politika taip pat nustato, kaip, naudojant atitinkamas apsaugos priemones, kuo greičiau ir efektyviau valdyti interesų konfliktus, kurie buvo nustatyti tokių procesų metu. Tokios apsaugos priemonės gali būti kliento sutikimas potencialaus interesų konflikto atveju veikti kitos šalies vardu, atskirų darbo komandų steigimas atstovauti dviem ar kelioms šalims, atskiriant darbo komandas arba atsisakant imtis projekto siekiant išvengti nustatyto konflikto.

EY pasaulinėje interesų konfliktų sprendimo politikoje bei susijusiose gairėse, atsižvelgiama į didėjančią užduočių ir santykių su klientais sudėtingumą, į tai, kad turime vis greičiau ir tiksliau reaguoti į klientų

poreikius. Politika ir gairės taip pat derinamos su naujausia IESBA kodekso redakcija.

Praktinis politikos taikymas

Mes naudojame EY klientų ir projektų priėmimo procesą (angl. *Process for Acceptance of Clients (PACE)*), vidinio tinklo pagrindu veikiančią sistemą, skirtą efektyviai koordinuoti klientų ir projektų priėmimo bei santykių tąsos veiksmus, laikantis pasaulinės, atskirų praktikų ir įmonių narių politikos. Su *PACE* darbuotojai atlieka visus privalomus veiksmus, kad įvykdytų priėmimo ir tęsimo reikalavimus bei prisijungtų prie išteklių ir informacijos, kuri reikalinga norint įvertinti tiek verslo galimybes, tiek ir galimą riziką. *PACE* yra vienas iš technologinių resursų, kuri naudoja EY įmonės narės siekiant užtikrinti nuoseklumą.

Procesas apima atidų potencialios bendrovės ar projekto rizikos įvertinimą įvairiuose srityse - veiklos šaka, vadovų požiūris, vidinių kontrolių procesai, audito kompleksiskumas, ir susijusios šalys.

Be to, atidžiai apsvairstome potencialaus kliento ar projekto rizikos ypatumus ir specialiųjų patikrinimų rezultatus. Prieš patvirtindami naują projektą ar klientą, mes įvertiname, ar galime skirti pakankamai išteklių, kad suteiktume kokybiškas paslaugas, ypač labai techninėse srityse ir ar mums derėtų teikti kliento pageidaujamas paslaugas. Patvirtinimo procesas numato, kad rinks naujas audito projektas negali būti priimtas negavus vietinės praktikos *PPD* ir šalies, Baltijos šalių, Regiono ar Zonos Užtikrinimo paslaugų praktikos vadovybės, priklausomai nuo rizikos lygio, patvirtinimo.

Mūsų metinio klientų tęstinumo proceso metu peržiūrimė mūsų paslaugų teikimą ir galimybes toliau teikti kokybiškas paslaugas. Už kiekvieną audito projektą atsakingas(-a) partneris(-ė) kartu su Užtikrinimo paslaugų praktikos vadovybe kasmet peržiūri mūsų santykius su audito klientais ir nustato ar santykius dera tęsti.

Po tokios peržiūros, kai kurie audito projektai pripažįstami kaip reikalaujantys papildomų priežiūros procedūrų audito metu (atidžios stebėsenos). Santykiai su kai kuriais audito klientais nutraukiami. Kaip ir klientų priėmimo proceso metu, mūsų regiono, reikalui esant ir vietos *PPD*, ir šalies Užtikrinimo paslaugų praktikos vadovybė, dalyvauja klientų tęstinumo procese ir turi sutikti su tęstinumo sprendimais.

Darbu atlikimas

EY investavo į naujos kartos audito įrankius daugiau nei 1 mlrd. JAV dolerių, siekdama pagerinti audito kokybę. Ši investicija atspindi EY įsipareigojimą užtarnauti pasitikėjimą pasaulio kapitalo rinkomis ir šalių ekonomikomis.

Technologijų vaidmuo

EY investicijos į technologijas remiasi esamo pažangiausio audito technologijų rinkinio pranašumais – pažangių technologijų integravimas į vieną vientisą platformą siekiant pagreitinti transformaciją:

- naujos kartos duomenų prieigos galimybės ir pažangi analitinė analizė;
- didelės apimties dirbtinis intelektas (*DI*),
- geresnė vartotojo patirtis.

2024 m. pasaulinė EY organizacija išleido dar 25 naujus Užtikrinimo paslaugų technologijos funkcionalumo įrankius, kurios palaiko išplėstas aljansas su „Microsoft“. Per pirmąjį šios ketverių metų programos pusmetį iš viso buvo išleisti 45 funkcionalumo įrankiai. Šios versijos yra įdiegtos visoje EY organizacijoje ir apima *DI*. Šios *DI* įgalintos galimybės – panaudojant viešai prieinamus ir EY surinktus duomenis – yra tiesiogiai, sklandžiai integruotos su EY *Canvas*, kad padėtų EY Užtikrinimo paslaugų praktikos darbuotojams vertinti riziką. EY taip pat pristato naujas su *DI* susietas galimybes nuspėjamosiose duomenų analitikos procedūrose; turinio paieška ir apibendrinimas; ir dokumentų detaliosios procedūros, įskaitant finansinių ataskaitų susiejimo procedūras.

Dėmesio centre kokybė naudojant technologijas

Naujos kartos duomenų prieigos galimybės ir pažangi analizė

Išplėstinės duomenų galimybės padeda gerinti kokybę, palaikydamos ištisų duomenų populiacijų analizę – remiant duomenimis pagrįstą auditą, kuris yra įtrauktas į metodiką. EY *Helix* pasaulinis analizės rinkinys (EY *Helix*) jau palaiko brandžios analizės naudojimą viso audito metu – tai leidžia EY komandoms tinkamu laiku gauti reikiamus duomenis ir geriau suprasti audituojamą įmonę bei jos rizikos aplinką. Toliau integruodama pažangias analitines procedūras tiesiai į EY *Canvas* darbo eigą, EY sukuria tvirtą pagrindą išplėsti *DI* naudojimą plačiu mastu ir

žymiai pagerina naudotojų patirtį. Duomenų surinkimo ir analizės pajėgumų tobulinimas padeda užtikrinti didesnį pasitikėjimą aukštos kokybės auditu, nes išplečiamas duomenų, naudojamų audito įrodymams gauti, įskaitant išskaidytus ir nefinansinius duomenis, spektrą.

Didelės apimties DI

Didelės apimties DI ir kitos išmaniosios galimybės padeda pagerinti kokybę standartizuodamas procesus ir panaudodamas duomenis, kad EY komandoms pateiktų rizikos gaires ir atitinkamas rekomendacijas. Esamos išmaniosios automatizavimo galimybės, pvz., EY intelektualūs kontroliniai sąrašai ir EY finansines ataskaitas sudarančių sumų sutikrinimas, sujungia, automatizuoja ir pagerina įprastą audito veiklą, o tai padeda sutelkti pastangas į didesnės rizikos sritis. Žvelgiant į ateitį, visi patobulinimai, kurių pagrindas yra EY komandų sukauptos žinios, padės labiau susitelkti į gilesnį rizikų vertinimą ir skatins nuolatinį aukštos kokybės auditu pasitikėjimo augimą.

Geresnė vartotojų patirtis

Geriausios pasaulinės praktikos padeda užtikrinti kokybę, palengvindama integruotus ir nuoseklius atliekamus auditus visame pasaulyje. EY Canvas yra audito patirties centre - palaiko veiksmingą koordinavimą, nuoseklų dokumentavimą ir lengvesnį EY komandų ir įmonių visame pasaulyje bendradarbiavimą. Naudojant apjungtus procesus, duomenis ir žinias vienoje platformoje, EY komandos gali išnaudoti visas galimybes, susijusias su aukštos kokybės audito teikimu, o įmonės, naudojamos naujas funkcijas, gali geriau suprasti audito projekto būseną.

Kokybė yra technologijų taikymo centre

EY pastangos naudoti šią naujos kartos Užtikrinimo paslaugų technologijų platformą yra pasaulinės transformacijos programos dalis. Ši programa apima standartizuotus protokolus, kurių laikomasi kuriant, plėtojant ir diegiant technologijų koncepciją. Kelios suinteresuotosios šalys, įskaitant pasaulinius ir regioninius atstovus iš Profesinės praktikos, Pasaulinio kokybės užtikrinimo tinklo ir EY Technologijų funkcijų dirba kartu prie šios programos.

Naujos kartos Užtikrinimo paslaugų technologijų koncepcijos pristatomos pasauliniam šių suinteresuotųjų šalių komitetui įvertinti, remiantis keliais naudos kriterijais, įskaitant kokybę, vertę EY specialistams ir vertę EY klientams. Jeigu komitetas mano, kad pagal šiuos ir kitus kriterijus koncepciją reikia tobulinti, ji koreguojama ir iš naujo pateikiama komitetui vertinti.

Testavimai atliekami per visą kūrimo ciklą, įskaitant galutinius vartotojus, tai yra būtina bet kokios užtikrinimo paslaugų technologijos išleidimo sąlyga. Užtikrinimo paslaugų technologinė platforma pateikiama pasaulinei Užtikrinimo paslaugų praktikos vadovybei; po ivairiapusiško testavimo ir bandomųjų darbų, įvertinami atsiliepimai ir atliekamas reikalingas sertifikavimas.

Technologijų įgalinta platforma

Įmonės naudoja technologijas kurdamas naujas verslo valdymo sistemas ir procesus, taip pat analizuoja daugiau duomenų, kad galėtų priimti verslo sprendimus. Ši tendencija palengvina duomenų analize pagrįstą ir rizika pagrįstą požiūrį į auditą, o tai reiškia, kad galima išanalizuoti visas duomenų visumas ir sutelkti auditoriaus dėmesį į visą operacijų srautą ir procesą.

Duomenimis pagrįsta EY pasaulinės audito metodologija pagerina preliminarų auditoriaus rizikos vertinimą ir padeda auditoriui įvairiuose audito etapuose. Auditorius gali iš naujo įvertinti riziką, remdamasis tuo, kas nustatyta duomenyse, o tai sukuria interaktyvų audito procesą.

Per didelio pasitikėjimo technologijomis rizikos

EY taiko procedūras, politikas ir funkcionalumus, skatinančius atsakingai naudoti audito priemones ir technologijas, įskaitant DI technologijas, ir sumažinti riziką, kad auditoriai per daug pasitikės technologijomis. Be to, EY pasaulinė audito metodologija pabrėžia tinkamo profesinio skepticizmo taikymą atliekant audito procedūras. EY audito įrankių ir technologijų, įskaitant technologijų su DI, dizainas yra skirtas padėti audito komandoms pašalinti reikšmingo iškraipymo riziką, sutelkiant dėmesį į svarbų specialisto vaidmenį – taikyti savo patirtį priimančiam sprendimui.

Naujai kylančios rizikos

Tradicinės ir naujai kylančios rizikos gali turėti įtakos finansinėms ataskaitoms, o auditoriaus požiūris turėtų nuolat tobulėti, kad būtų galima spręsti abiejų tipų rizikas. Naujai kylančios rizikos apima besikeičiančias makroekonominės ir geopolitinės sąlygas, besikeičiantį klientų naudojimąsi technologijomis (pvz., DI), kibernetinio saugumo riziką, klimato riziką ir su įvairiais įvykiais susijusias klientų pokyčius. Rizikos vertinimo kompetencijos centras ir toliau kuria priemones, skirtas pagerinti gebėjimą stebėti ir spręsti kylančias rizikas audito portfelyje. Audito komandos taip pat gali įtraukti

specialistus, kurie specializuojasi naujai kylančių rizikų srityse kaip ESG, kibernetinis saugumas ar DI.

Sukčiavimas

Siekiant tobulinti audito atlikimo būdą, kad būtų efektyviai nagrinėjamos sukčiavimo rizikos, nuolat atliekame patobulinimus. Pasauliniu lygmeniu EY yra įsipareigojusi plačiau atstovauti profesijai, sprendžiant suinteresuotųjų šalių klausimus apie auditoriaus vaidmenį nustatant sukčiavimą ir neteisėtus veiksmus.

EY mato naujas galimybes panaudoti duomenis, siekiant nustatyti ir reaguoti į apgaulingų finansinių ataskaitų teikimo riziką. Pavyzdžiui, auditoriai vis dažniau naudoja duomenų analitines procedūras nustatyti neįprastus sandorius ir jų modelius, kurie gali rodyti padidėjusį sukčiavimo pavojų. Kuriami EY įrankiai ir procesai, kurie padeda EY komandoms nustatyti sukčiavimo riziką ir į ją reaguoti. Tarp jų:

- dokumento autentiškumo įrankis, kuris įvairiais būdais tikrina pasirinktų elektroninių dokumentų pakeitimus ir padeda nustatyti, kada dokumentas, pateiktas kaip audito įrodymas, galėjo būti pakeistas, sugadintas ar modifikuotas;
- buhalterinių įrašų sukčiavimo rizikos analizatorius (angl. *Journal Entry Fraud Risk Analyzer (JEFR)*), kuris tikrina kiekvieną pasirinktą buhalterinį įrašą pagal charakteristikas, susijusias su padidėjusia vadovybės kontrolės priemonių nepaisymo rizika, ir identifikuoja įrašus, į kuriuos reikia įdėmiau pasižiūrėti;
- trumpo pardavėjo pranešimo įspėjimo procesas, kuris stebi ir platina ataskaitas visame pasaulyje audito komandoms ir vadovams;
- negatyvių žinių paieškos žiniasklaidoje, kurios nustato straipsnius, rodančius sukčiavimo ar reikalavimų nesilaikymo riziką. Atrinkti straipsniai platinami viduje, kad būtų galima toliau svarstyti;
- patobulinta ekspertinė metrika, kuri naudoja duomenis padidėjusios sukčiavimo rizikos rodikliams nustatyti, remiantis mašininio mokymosi metodų taikymu istorinių finansinių ataskaitų duomenų rinkiniams, suteikiant audito komandoms galimybę pagerinti sukčiavimo rizikos vertinimą, sutelkiant dėmesį į konkrečius paskyros lygius.

Audito darbo peržiūros

EY politikoje yra nustatyti tiesioginio darbo grupės vadovo įsitraukimo tinkamu metu ir įvairių atlikto darbo peržiūrų, atlikto darbo ir išvadų

dokumentavimo reikalavimai. Audito darbo grupės prižiūrintieji nariai detaliai peržiūri, ar audito darbo dokumentai parengti tiksliai ir išsamiai. Vyresnieji auditoriai ir užduočių vadovai atlieka antrojo lygio peržiūrą ir nustato audito darbo, kaip visumos, ir susijusių apskaitos bei finansinių ataskaitų pateikimo atitiktį. Kur reikalinga ir pagal rizikingumo lygį, mokesčių srities specialistai peržiūri reikšmingus mokesčių ir kitus susijusius darbo dokumentus. Į biržos sąrašus įtrauktųjų, kitų VĮ ir kai kurių kitų įmonių atveju pagal reglamentą (ES) 537/2014 darbo kokybės peržiūros partneris(-ė) (aprašomas toliau - Darbo kokybės peržiūros) peržiūri svarbius apskaitos, finansinių ataskaitų ir audito atlikimo aspektus, taip pat bendrovės, kurios auditą atliekame, finansines ataskaitas ir susijusių išvadą. Darbo dokumentų, susijusių su konkrečiu auditu, peržiūros pobūdis, trukmė ir mastas priklauso nuo daugelio veiksnių, įskaitant:

- riziką, reikšmingumą, subjektyvumą ir sudėtingumą;
- audito grupės narių gebėjimus ir patirtį ruošiant audito dokumentus;
- peržiūrą atliekančio(-s) darbuotojo(-s) tiesioginio dalyvavimo audito darbe lygmenį;
- audito metu atliekamų vidinių konsultacijų apimtį.

EY politikoje taip pat yra aprašomas itin svarbus PIC vaidmuo valdant ir siekiant audito kokybės bei nustatytas kiekvieno audito užduoties darbo grupės nario vaidmuo ir atsakomybė, taip pat jų darbo ir išvadų dokumentavimo reikalavimai.

Reikalavimai konsultacijoms

EY konsultavimo politika remiasi bendradarbiavimo kultūra, kur audito specialistai skatinami dalintis įžvalgomis apie sudėtingus apskaitos, audito ir atskaitomybės klausimus. 2024 m. kokybės tyrime 86 % dalyvavusių pasakė, kad EY bendradarbiavimo kultūra skatina jos ieškoti konsultacijų ir pagalbos.

Aplinka, kurioje dirba EY įmonės narės, tampa vis labiau kompleksinė ir susieta visame pasaulyje, tad EY konsultavimo kultūra tapo dar svarbesnė. Konsultavimui keliama reikalavimai ir susijusi politika yra parengta taip, kad įtrauktų tinkamus išteklius, o audito komandos galėtų prieiti teisingų išvadų.

EY konsultavimo kultūra padeda komandoms teikti kokybiškas paslaugas, kurios atitinka audituojamų įmonių, jų priežiūros organų ir visų suinteresuotųjų šalių poreikius.

Nagrinėjant sudėtingus ir jautrius klausimus, reikalaujame, kad darbuotojai kreiptųsi į kitus darbuotojus, nepriklausančius audito darbo grupei ir turinčius daugiau patirties ar specifinių žinių. Pirmiausia kreipiamasi į profesinės praktikos ir nepriklausomumo specialistus. Objektivumo ir profesinio skepticizmo tikslais mūsų politikoje reikalaujama, kad profesinės praktikos nariai, nepriklausomumo ir tam tikri kiti specialistai nusišalintų nuo konsultavimo, jei šiuo metu dirba arba praeityje tam tikrą laikotarpį dirbo su įmone, su kuria yra susijusi ši konsultacija. Tuomet kiti atitinkamos kvalifikacijos darbuotojai yra paskiriami atlikti užduoti.

EY konsultavimo politikoje taip pat nurodomas reikalavimas visas konsultacijas dokumentuoti. Taip pat privaloma gauti rašytinį sutikimą iš žmogaus, kuris teikė konsultacijas, kad galėtų įsitikinti, kaip konsultantas suprato problemos esmę ir jos sprendimo būdus.

Darbo kokybės peržiūros

EY užduoties kokybės peržiūros politika, atitinkanti 2-ojo tarptautinio kokybės vadybos standartą „Užduočių kokybės peržiūros“, apima auditus, kuriems atliekamos užduoties kokybės peržiūros, ir užduoties kokybės tikrintojų kvalifikaciją, taip pat mokymus ir sąlygas, padedančias atlikti užduoties kokybės peržiūrą. Užduočių kokybės vertintojai yra patyrę EY specialistai, turintys reikšmingų dalykinių žinių. Jie yra nepriklausomi nuo užduoties komandos ir pateikia objektyvų užduoties grupės priimtų reikšmingų sprendimų ir dėl jų padarytų išvadų įvertinimą. Užduoties kokybės peržiūros atlikimas nesumažina už užduotį atsakingo(-s) partnerio(-ės) atsakomybės už užduotį ir jos atlikimą. Kokybės peržiūros tikrintojai jokiais būdais negali perduoti savo atsakomybės kitiems asmenims.

Kokybės peržiūra apima visą projekto ciklą, įskaitant planavimą, rizikos vertinimą, audito strategiją ir atlikimą. Darbo kokybės peržiūrų ir dokumentavimo politika bei tvarka nustato konkrečias gaires dėl procedūrų, kurios priklauso nuo įvairių požymių ir kliento rizikos savybių, pobūdį, laiką ir mastą, taip pat ir dėl reikiamos dokumentacijos, patvirtinančios darbų atlikimą. Visais atvejais, užduoties kokybės peržiūra baigiama iki audito arba išvados pateikimo.

Į biržos sąrašą įtrauktųjų, kitų viešojo intereso ir kai kurių kitų rizikingesnių bendrovių atveju darbo kokybės peržiūros atliekamos laikantis profesinių audito standartų. Regiono Užtikrinimo paslaugų praktikos vadovas(-ė) (arba šalies Užtikrinimo paslaugų praktikos vadovas(-ė)) ir regiono ir / arba

šalies PPD patvirtina užduoties kokybės tikrintojų paskyrimą kiekvienai atitinkamai užduočiai.

Audito užduočių darbo grupės profesinių nesutarimų sprendimas

EY palaiko bendradarbiavimo kultūrą ir skatina savo darbuotojus pranešti apie atsiradusius profesinės nuomonės išsiskyrimus arba iškilius nepatogumus be baimės dėl atpildo, susijusius su kliento užduotimis. Politika ir tvarkos aprašai sukurti taip, kad sudarytų sąlygas audito komandos nariams iškelti klausimą dėl bet kokio nesutarimo, susijusio su reikšmingais apskaitos, audito ir atskaitomybės klausimais.

Su šia politika supažindinami nauji EY darbuotojai, ir mes toliau skatiname kultūrą, kur taikoma asmens atsakomybė ir užtikrinama, kad kiekvienas būtų išgirstas ir stengtųsi sužinoti kitų nuomonę.

Specialistų nuomonių skirtumai, atsirandantys audito metu, paprastai sprendžiami audito užduoties darbo grupėse. Tačiau, jei bet kuris asmuo, dalyvaujantis sprendžiant problemą, nėra patenkintas priimtu sprendimu, jis/ji turi perduoti šios problemos nagrinėjimą aukštesniojo rango vadovams, t. t. ir konsultacijos su profesinės praktikos specialistais, tol, kol bus pasiektas sutarimas ir priimtas galutinis sprendimas.

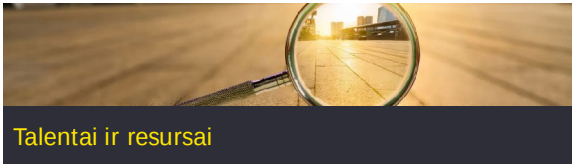
Be to, jei užduoties darbo kokybę peržiūros partneris(-ė) pateikia rekomendacijas, kurios užduoties partneriui yra nepriimtinos arba, jei klausimo sprendimas peržiūrinčiojo specialisto(-ės) netenkina, audito išvada neteikiama tol, kol klausimas nebus išspręstas.

Specialistų nuomonių skirtumai, kurie derinami per konsultacijas su profesinės praktikos specialistais yra dokumentuojami.

Dokumentų saugojimas

Dokumentų saugojimo politika suderinta su EY pasaulinių elgsenos kodeksu, ji reikalauja taikyti profesinį sąžiningumą dokumentuojant darbą ir gerbti intelektualinę nuosavybę. Ši politika nustato įrašų ir informacijos valdymo reikalavimus visame gyvavimo cikle, kartu ir reikalavimą naikinti ir trinti įrašus, kurių terminas pasibaigė, nebent yra taikomos specialios procedūros. Visi reikalavimai apima atitinkamus profesinius standartus, jų pagrindą sudaro teisiniai ir verslo reikalavimai bei įsipareigojimai, jie taikomi visoms užduotims ir darbuotojams, yra suderinta su Lietuvos teisės aktų nustatytais reikalavimais kurti ir valdyti atliekamų darbų darbinius dokumentus.

Talentai ir resursai

EY toliau investuoja į talentus ir resursus. 1-as TKVS apima intelektualinius ir technologinius resursus, bei talentus.

Audito metodologija

EY GAM (angl. *Global Audit Methodology*) yra pasaulinė sistema, kurioje taikomi nuoseklūs, logiški procesai, svarstymai ir audito procedūros visiems audito projektams. EY GAM reikalauja atitikimo su atitinkamais etikos reikalavimais, t. t. ir nepriklausomumo nuo įmonių, kurias audituojame. Vienas iš metodikos kertinių aspektų – rizikos vertinimas ir, jei reikia, jos persvarstymas bei keitimas audito metu ir pagal tai nustatomas audito procedūrų pobūdis, trukmė ir apimtis. EY GAM taip pat akcentuoja atitinkamo profesinio skepticizmo taikymą atliekant audito procedūras. EY GAM sudaryta vadovaujantis Tarptautiniais audito standartais (TAS) (angl. *International Standards on Auditing (ISAs)*) ir papildyta Lietuvoje galiojančiais audito reikalavimais ar įstatymų bei kitų teisės aktų nuostatomis. EY GAM yra vienas iš intelektualinių resursų pavyzdžių, ji naudoja visos EY įmonės narės, siekiant užtikrinti nuoseklumą atliekant audito užduotys.

Kai atitinkami duomenys yra prieinami ir iš įmonės perkeliama į pasaulinį EY *Helix* duomenų analizės įrankį, EY GAM duomenimis pagrįstas metodas yra skirtas supaprastinti užduotis ir pagerinti ryšį tarp visų audito procedūrų, panaudojant visus įmonės duomenis. Galimybė analizuoti išskaidytus duomenis, naudojant EY *Helix* pasaulinį analitikos įrankį, pagerina audito užduoties komandų supratimą apie įmonės verslą ir sutelkia dėmesį į konkrečiai įmonei būdingų rizikų, pagrindinių sandorių ir tendencijų bei nuokrypių, kurie gali būti iškraipymo ar sukčiavimo požymiai, nustatymą. Audito procedūros, įskaitant rizikos vertinimą ir esmines procedūras, pradedamos nuo duomenų surinkimo, analizuojant atitinkamus finansinius ir nefinansinius duomenis ir papildant juos tradiciniais audito metodais, tokiais kaip užklausos, stebėjimai ir patikrinimas.

Naudojant internetinį įrankį EY *Atlas*, EY auditoriui pristatomas EY GAM, suskirstytas pagal temas ir skirtas sutelkti audito strategiją į finansinių ataskaitų riziką ir atitinkamo audito atsaką į šią riziką nustatymą ir vykdymą. EY GAM susideda iš dviejų pagrindinių komponentų: reikalavimų ir gairių; ir

pagalbinių formų bei pavyzdžių. Reikalavimai ir gairės atspindi ir audito standartus, ir EY politiką. EY GAM pavyzdžiai papildoma reikalavimus ir gaires aktualiomis praktinėmis iliustracijomis.

EY GAM konkrečiai išskiria reikalavimus ir gaires, taikomus į biržos sarašus įtrauktųjų ir kitų VIJ auditui.

EY toliau vysto metodiką, kad atitiktų audito ir kitų profesinių standartų pokyčius, įmonių finansinės atskaitomybės procesų pokyčius, siekiant pateikti gaires dėl suinteresuotosioms šalims svarbių temų kaip klimato kaitos rizikos, kibernetinės atakos, naujų technologijų pritaikymas finansinėje atskaitomybėje (pvz., automatizavimas, *DI*, *blockchain*). EY audito užduoties komandos naudoja metodologiją, gaires ir resursus nustatyti ir tinkamai reaguoti į unikalias rizikas, kylančias dėl klimato kaitos, kibernetinių atakų ir technologijų virsmo.

Kiti pakeitimai buvo atlikti pagal išorinių ir vidinių patikrų rezultatus.

Naujausi EY GAM pakeitimai buvo atlikti pagal *ISA 600 (Revised)*, *Special Considerations – Audits of Group Financial Statements (Including the Work of Component Auditors)*, ir naujausius *IESBA* etikos kodo nepriklausomumo reikalavimus, susijusius su grupės audito atlikimu. Buvo išleistas rinkinys, leidžiantis įgyvendinti naujus ir atnaujintus reikalavimus.

Be to, stebimi esami ir nauji pokyčiai, laiku pateikiami audito planavimo ir vykdymo pranešimai. Jose pabrėžiamos sritys, pastebėtos atliekant patikrinimus, taip pat kitos pagrindinės temos, dominančios vietos audito reguliavimo institucijas ir Tarptautinį nepriklausomų audito reguliuotojų forumą (angl. *International Forum of Independent Audit Regulators (IFIAR)*).

Nefinansinės atskaitomybės ataskaitų teikimas

EY įmonės narės teikia Užtikrinimo paslaugas, susijusias su įvairia nefinansine ir tvarumo ataskaitoms teikti reikalinga informacija. EY tvarumo užtikrinimo metodika (angl. *Sustainability Assurance Methodology (SAM)*) yra pasaulinė sistema, skirta nuoseklaus požiūrio taikymui visoms užtikrinimo užduotims, susijusioms su ESG ir tvarumo informacija. EY SAM padeda teikti aukštos kokybės Užtikrinimo paslaugas, nuosekliai užtikrinančias mąstymo procesus, sprendimus ir procedūras visose užduotyse, nepriklausomai nuo reikalaujamojo užtikrinimo lygio. EY SAM taip pat gali prisitaikyti prie ESG ataskaitų pobūdžio ir kriterijų, kuriuos įmonės taiko rengdamos šią ataskaitą.

Metodikoje pabrėžiamas tinkamo profesinio skepticizmo taikymas atliekant procedūras,

apimančias kintantį ESG ataskaitų teikimo ir kriterijų pobūdį. EY SAM yra pagrįsta tarptautiniais užtikrinimo užduočių standartais (angl. *International Standards on Assurance Engagements (ISAEs)*) ir, jei reikia, papildoma atskirose šalyse, kad atitiktų vietinius audito standartus ir įstatymų bei teisės aktų nustatytus reikalavimus.

Vykdydama savo įsipareigojimą teikti aukštos kokybės Užtikrinimo paslaugas, susijusias su ESG ataskaitų teikimu, EY sukūrė gaires, mokymo ir stebėsenos programas bei procesus, kuriuos įmonių narių darbuotojai naudoja nuosekliai ir efektyviai teikiant tokias paslaugas, bei EY Klimato kaitos ir tvarumo paslaugų praktiką su tvarumo specialistų komanda (angl. *EY Climate Change and Sustainability Services (CCaSS)*).

Taip pat buvo parengtos rekomendacijos, skirtos audito užduoties komandoms įvertinti klimato rizikos poveikį finansinei atskaitomybei pagal tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS) ar kitas finansinės atskaitomybės sistemas. Pasauliniai, Zonų ir Regionų PPD, EY kokybės funkcijos ir IFRS komandos kartu su kitais finansų ir tvarumo specialistais, dirbančiais su kiekvienos įmonės narės komandomis, supranta besikeičiančią tvarumo ataskaitų reguliavimo aplinką, žino darbuotojus, klientus ir procesus, ir padeda užtikrinimo užduoties komandoms.

EY toliau investuoja į resursus (žmogiškuosius, intelektinius ir technologinius) užtikrinimo užduotims dėl tvarumo ataskaitų, parengtų pagal TFAS tvarumo atskleidimo standartus (angl. *IFRS Sustainability Disclosure Standards*) arba Europos tvarumo ataskaitų teikimo standartus (angl. *the European Sustainability Reporting Standards (ESRS)*).

Be to, EY patobulino su kokybės kontrole susijusius procesus, siekdama atsižvelgti į tokius aspektus kaip užduoties priėmimo procesas, mokymo ir akreditavimo reikalavimai bei išteklių paskirstymas, konkrečiai susijęs su atestavimo paslaugomis nefinansinės atskaitomybės ataskaitų teikimo klausimais.

EY prisideda prie daugelio viešųjų ir privačiųjų iniciatyvų, kuriomis siekiama pagerinti nefinansinės atskaitomybės ataskaitų kokybę, palyginamumą ir nuoseklumą, įskaitant klimato kaitos riziką. Ši veikla vykdoma pasauliniu, regioniniu ir šalių lygiu.

Technologijos sertifikavimas

Nuolat tobulinant audito metu naudojamas technologijas, EY taiko griežtą sertifikavimo procesą, užtikrinantį, kad audito užduotims naudojama technologija yra tinkama pagal paskirtį (t. y., kad

sprendimas atitinka savo tikslus, yra tinkamas naudoti audito aplinkybėmis, ir kad EY darbuotojai turi atitinkamas kompetencijas naudoti sprendimą).

Sertifikavimas taikomas įvairioms sritims, įskaitant tai, kad sprendimas turi aiškų audito įrodymų tikslą, buvo plačiai išbandytas, kad yra metodika ir įgalinimai tinkamam pritaikymui palaikyti, o naudotojai gali veiksmingai mokytis. Taip pat atliekami patikrinimai, siekiant užtikrinti, kad duomenys būtų saugiai tvarkomi ir ar laikomasi atitinkamų duomenų privatumo reikalavimų.

Įvairovė, nešališkumas ir įtrauktis (angl. *Diversity, equity and inclusiveness, (DE&I)*)

EY įsipareigoja laikytis DE&I principų. Šis įsipareigojimas kurti našias, įvairoviškas, nešališkas ir įtraukias komandas yra ypač svarbus atliekant auditą, kai įvairios perspektyvos skatina profesinį skepticizmą ir kritinį mąstymą. Didesnės įvairovės, nešališkumo ir įtraukties aplinka skatina geriau priimti profesinius sprendimus, prisijaukinti naujoves ir didina organizacinį lankstumą.

EY daug metų yra DE&I kelyje ir, nors buvo padaryta didelė pažanga pagal pasaulinę strategiją ir siekius, EY įsipareigojo didinti DE&I pažangą visoje organizacijoje. GE viešai įsipareigojo EY darbuotojams ir rinkoms paspartinti DE&I veiklą EY, pasirašydama pasaulinių vadovų DE&I pareiškimą (angl. *Global Executive Diversity, Equity and Inclusiveness Statement*). Tai ne tik sustiprina supratimą, kad DE&I yra pagrindinis verslo svirtas, bet ir užtikrina, kad EY įmonės narės yra atsakingos už pažangą, pradedant nuo aukščiausių vadovų požiūrio.

Pastaraisiais metais ypatingas dėmesys buvo skiriamas lyčių įvairovės skatinimui. 2024 m. liepos mėn. 1 d. 37 % naujųjų EY įmonių narių partnerių visame pasaulyje buvo moterys. Sukurtas tvirtas moterų lyderystės tinklas, jame 2024 m. 52,8 % visų naujųjų Užtikrinimo paslaugų praktikos darbuotojų visame pasaulyje buvo moterys.

Užtikrinimo paslaugų praktikos darbuotojos pagal lygius *

30 %

Partnerės ir kitos aukščiausio lygio vadovės

47 %

Vyr. darbo grupės vadovės ir darbo grupės vadovės

54 %

Vyr. konsultantės ir konsultantės

*Pagal 2024 m. liepos mėn. 1 d. statistiką (EY pasaulinė organizacija)

Įtraukios organizacijos maksimaliai išnaudoja visos įvairovės galią. Darbuotojai turi jausti, kad dirba organizacijoje, kuri vertina juos kaip asmenis, jų skirtumus - kaip stipriąsias puses, ir visų indėlį. Šio priklausymo jausmo puoselėjimas yra labai svarbus siekiant padėti EY organizacijai pritraukti talentingiausias asmenis ir padėti EY darbuotojams išlikti motyvuotiems ir įsitraukusiems. 2024 m. kovo mėn. darbuotojų apklausoje 82 % auditorių teigė, kad EY organizacija kuria tokią darbo aplinką, kurioje jie jaučiasi nevaržomai.

EY vadovai laiko *DE&I* prioritetu, tai yra pagrindinis rodiklis visose organizacijos talentų valdymo programose. Siekiant paremti EY siekį ir strategiją bei užtikrinti didesnę atskaitomybę, pasaulinė *DE&I* pažangos ataskaita (angl. *Global DE&I Progress Report*), yra pagrindinė priemonė, naudojama nuosekliems veiksams ir ataskaitoms visoje organizacijoje. Mes ir toliau matome kolektyvinę pažangą visoje organizacijoje, taip pat matome sritis, kuriose galime sutelkti pastangas siekiant užtikrinti lygias galimybes EY darbuotojams.

Kaip pasaulinė organizacija, EY turi galimybę kovoti su nelygybės ir neteisybės poveikiu ir siekti pažangos EY viduje ir už jos ribų. Sukūrus EY pasaulinę socialinės lygybės darbo grupę (angl. *Global Social Equity Task Force (GSET)*) buvo sustiprintas įsipareigojimas daugiau dėmesio skirti socialiniam teisingumui – siekti šalinti kliūtis, kurti labiau įtraukiančią aplinką ir suteikti vienodas galimybes visiems darbuotojams. Socialinė lygybė reiškia, kad siekiame, kad kiekvienas „EY Lietuva“ darbuotojas(-a) turėtų prieigą prie jiems reikalingų išteklių ir galimybių, nepriklausomai nuo jų skirtingų pradinių pozicijų. Tai taip pat reiškia galimybių ir įtraukiosios patirties kliūčių, kurios gali lemti nevienodus rezultatus, šalinimą. EY tiki, kad organizacijos turi siekti pašalinti šias spragas ir kurti veiksmingesnį pasaulį, pasitelkdamas komandinio darbo kultūrą, įtraukų elgesį ir teisingą darbo paskirstymą, taip pat priimti tinkamus veiklos vertinimo, paaugstinimo ir paskyrimo sprendimus.

EY vertybės yra mūsų kultūros, elgsenos ir sprendimų pagrindas, jomis vadovaujamės kasdien.

Mūsų vertybės – kas mes esame

Sąžiningi, pagarbūs ir komandos dvasią bei įtrauktį palaikantys žmonės 1	Žmonės, turintys energijos, entuziazmo ir drąsos vesti į priekį 2	Žmonės, kurie kuria santykius elgdamiesi teisingai 3
--	---	--

Pažadas mūsų darbuotojams

EY vertės siūlymas darbuotojams (angl. *employee value proposition (EVP)*) yra pažadas mūsų darbuotojams. Darbuotojų poreikia nuolat keičiasi, mes veikiamo konkrecingoje darbuotojų rinkoje, šiandien darbuotojai ieško įvairiškų patirties darbo rinkoje. Tai, ką mes siūlome mūsų darbuotojams, yra daugiau nei pažadas.

Naujoji EY strategija įgalina kiekvieną darbuotoją užtikrintai kurti savo ateitį. Tai yra pokytis nuo išskirtinės EY patirties iki mūsų pažado padėti visiems EY darbuotojams augti ir tobulėti. „EY Lietuva“ įsipareigojusi visapusiškai investuoti į mūsų talentus ir padėti tesėti mūsų pažadą jiems, kas, savo ruožtu, padeda mums tobulinti audito kokybę, kurti tikrą vertę ir įžvalgas mūsų audituojamoms įmonėms.

Talentų pritraukimas ir samda

Neigiamų demografinių tendencijų paveiktoje darbo rinkoje konkurencija dėl talentingų darbuotojų, turinčių reikiamus įgūdžius, niekada nebuvo didesnė nei dabar. Naujos kartos aukštų kompetencijų auditorių paieška ir pritraukimas yra vienas svarbiausių organizacijos prioritetų. Tai taip pat yra pagrindinis kelių profesinių apskaitos organizacijų prioritetas, kas reiškia, kad, ieškant sprendimo, visi turime dirbti kartu.

Dedame daug pastangų, kad EY darbuotojų pritraukimo ir samdos specialistai visame pasaulyje neatsilikytų nuo naujausių tendencijų ir aktualių audito temų. Mes taip pat bandome įvairias inovatyvias samdos platformas ir talentų pritraukimo iniciatyvas siekiant bendrauti su naujomis ir įvairiškėmis grupėmis, su kuriomis anksčiau nebendravome, naudodami tradicinius komunikacijos kanalus, ir visaip pritraukti naujus talentus.

Pvz., su išorinių tiekėjų, kuriame inovatyvią audito darbo patirties virtualią programą. Ji skirta daugiausiai universitetų naujiems studentams, kurie dar tik pradeda ieškoti savo būsimos profesijos. Siekiame bendrauti su naujais studentais ir atvirai ir aiškiai pristatyti jiems mūsų audito komandų darbą, taip plėsdami potencialių darbuotojų ratą. Studentai, dalyvaujantys tokioje virtualioje darbo modeliavimo programoje, labiau linkę aplikuoti dėl darbo, dalyvauti pokalbyje ir sėkmingai įsidarbinti EY audito komandose.

EY dabar įdiegė *DI* talentų paiešką, todėl kandidatai gali įkelti savo CV ir rasti potencialių galimybių visoje EY. *DI* padeda tikrinti CV, todėl įdarbintojai gali paspartinti peržiūros ir pokalbių procesą, o tai

suteikia geresnę kandidatų patirtį, o geresnės kokybės kandidatai greičiau užpildo laisvas darbo vietas.

Siekiant pritraukti ir įdarbinti žmones, atitinkančius mūsų organizacijos kultūrą, svarbu atsižvelgti ne tik į technines jų kompetencijas bei žinias, bet ir į kitas savybes: bendravimo įgūdžius, aukštus etikos standartus, gebėjimą dirbti komandoje. Tikimasi, kad visi nauji darbuotojai atitiks aukštus sąžiningumo standartus, turės tvirtą verslo supratimą ir lyderystės potencialą.

Darbuotojų išlaikymas ir dėmesys gerovei

Ilgalaikis darbuotojų išlaikymas versle yra pagrindinis veiksnys, padedantis atlikti aukštos kokybės auditus. Išlaikymas dalinai priklauso ir nuo išorinių veiksnių, pvz., rinkos sąlygų, tačiau pagal 2024 m. birželio mėn. statistiką EY išlaiko 78 % Užtikrinimo paslaugų praktikos darbuotojų, kas yra daug geresni skaičiai nei iki panedimijos.

Darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros klausimas visada buvo svarbus EY darbuotojams, o šiandien mūsų darbuotojai dar daugiau dėmesio skiria tam, kad subalansuotų savo profesinį ir asmeninį gyvenimus. 36 % EY Užtikrinimo paslaugų praktikos darbuotojų dabar dirba nuotoliu dvi dienas ar daugiau, ir tai padeda palaikyti žmonių gerovę.

Siekdami pagerinti gerovę ir darbuotojų patirtį, daugiau dėmesio skiriame kasdienės patirties valdymui. EY pasaulinės gerovės strategijos pagrindinis tikslas yra įtvirtinti gerovės kultūrą per vadovų dėmesį šiai temai, suteikti tinkamus įrankius bei galimybes pasiekti optimalų finansinės, fizinės, emocinės ir socialinės gerovės ir efektyvumo balansą. Tai yra ir lanksčios darbo sąlygos, pripažinimo programos, psichinės sveikatos gerovė, mokymai, ugdymas, bei daug daugiau.

Praktikoje tai taip pat apima teisingą darbo krivio paskirstymą ir kliūčių, kurios anksčiau neleido EY specialistams nustatyti ir laikytis sveiko gyvenimo ribų, panaikinimą. Didesnis dėmesys skiriamas patirties valdymui, siekiant skirti laiką tokioms užduotims, kur jie gali rasti galimybių plėsti savo žinias kaip ilgalaikės karjeros dalis. 2024 m. kovo mėn. darbuotojų nuomonės tyrime 71 % respondentų sutiko, kad laikas reikalingas darbo patirties gilinimui yra skirstomas tolygiai.

Gera valdoma struktūra aplink žmonių gerovę skatina žmones tęsti profesinį kelią EY organizacijoje.

Audito akademija

Besikeičianti aplinka reiškia, kad investicijos į išskirtinius talentus turi būti greitos. Užtikrinimo paslaugų praktikos komandos jau suburia vis įvairesnius įgūdžius ir ši tendencija tik paspartės, kai bus prieinamos naujosios technologijos, o Užtikrinimo paslaugų praktikos specialisto vaidmuo toliau tobulės. Reikės toliau tobulinti įgūdžius, kad jie apimtų naujas kompetencijas, tokias kaip kodavimas ir duomenų vizualizavimas, ir naujas sritis, tokias kaip nefinansinės informacijos analizė (pavyzdžiui, greitai kintantys ESG standartai).

EY Užtikrinimo paslaugų praktikos darbuotojai taip pat turi suprasti ir įvertinti su šiomis technologijomis susijusias rizikas ir svarstymus, ypač kai žmonės diegia naujas sistemas ir generuoja naujus duomenis, turinčius įtakos finansinėms ataskaitoms, pavyzdžiui, verslo modeliams, susijusiems su kriptovaliutomis.

Audito akademija, EY pasaulinė Užtikrinimo paslaugų praktikos darbuotojams skirta mokymo programa, teikia tokias žinias. Kadangi EY skaitmeninis auditas ir toliau tobulinamas, svarbu nuolat pildyti pagrindinius auditoriaus įgūdžius besiplečiančiomis naujomis galimybėmis ir žiniomis. Kiekvienais metais audito akademijos turinys ir prioritetai koreguojami atsižvelgiant į naujas technologijas ir strateginius prioritetus, užtikrinančius audito kokybę. Bet kokiems pakeitimams mokymų programoje turi pritarti Užtikrinimo paslaugų praktikos vadovai, vadovaudamiesi EY Užtikrinimo paslaugų praktikos mokymosi valdymo komiteto rekomendacijomis.

Komandos visame pasaulyje gauna pasaulinio lygio ir nuoseklius mokymus. Audito akademija skatina ir įgalina asmenis taikyti profesinį skepticizmą, kritiškai mąstyti ir teikti išskirtinį klientų aptarnavimą. Tai padeda įgauti žinių apie įstatyminius pokyčius, naujųjų technologijų įsisavinimą ar duomenų analizės įtraukimą į esamą audito praktiką.

Audito akademijos mokymai darbuotojams apima atvejo analizių ir simuliacijų mokymus, jie prieinami gyvai arba nuotoliniu būdu.

„EY Lietuva“ Užtikrinimo paslaugų praktikos darbuotojai išklauso ne mažiau kaip 120 nuolatinio profesinio mokymo valandų per trejus metus, tarp jų apie kovą su kyšininkavimu ir pinigų plovimą. Be to, iš jų 40 % (48 valandos per trejus metus) turi būti skirtos techniniams dalykams, susijusiems su apskaita, auditu, profesine etika ir kokybės standartais pagal Lietuvos audito rūmų reikalavimus.

Iš viso, per finansinius metus, pasibaigusius 2024 m. birželio mėn. 30 d. EY Užtikrinimo paslaugų praktikos darbuotojai visame pasaulyje išklausė 9.1 milijoną valandų mokymų (palyginti su 8.8 milijonų valandų

per ankstesnius metus, pasibaigusius 2023 m. birželio mėn. 30 d.), kas reiškia 89.7 valandų kiekvienas ir tai yra daug daugiau už minimalius reikalavimus. Nors kai kurios iš šių papildomų valandų yra susijusios su techninės apskaitos ir audito temomis, kitos padeda lavinti platesnius įgūdžius, tokius kaip aprašytus kitame skyriuje. Pagal 2024 m. kokybės tyrimo rezultatus 84 % respondentų pasakė, kad gavo pakankamus mokymus įgalinančius atlikti aukštos kokybės auditą ir kitas užtikrinimo paslaugas užduotys, kas yra 5 % daugiau nuo 2023 m.

EY ženkleliai (angl. EY Badges) ir partnerių mokymai

Be specifinio audito mokymosi, EY siūlo platų mokymosi turinį. Tai apima teisinės, etinės ir atitikties temas (tokias kaip nepriklausomybė, vertybės ir informacijos saugumas), taip pat kitus įgūdžius, tokius kaip gerovė, instruktavimas, konsultavimas, komandų kūrimas ir verslo plėtra. Siekdama paskatinti naujų įgūdžių ugdymą, EY ženklelių (angl. EY Badges) programa suteikia EY specialistams galimybę tobulinti į ateitį orientuotus įgūdžius tokiuose temose: DI, robotikos procesų automatizavimas, inovacijos, kibernetinis saugumas, taip pat ir tvarumas. Tai yra savarankiško mokymosi iniciatyva, papildanti išsamią pagrindinio privalomo auditorių mokymo programą.

EY Badges programos kontekste siūlome EY Tech MBA ir verslo analitikos bei tvarumo magistro laipsnius (angl. *Masters' in Business Analytics and Sustainability*). Šios virtualius kvalifikacijos mokymus nuotoliniu būdu suteikia Hult tarptautinė verslo mokykla (angl. *Hult International Business School*) (trys kart akredituotas universitetas). Šios programos yra prieinamos visiems EY darbuotojams nemokamai. 2024 m. birželio mėn. 30 d. Užtikrinimo paslaugų praktikos darbuotojams buvo suteikta 53 500 EY ženklelių, iš jų 15 500 vien tik analizės ir duomenų strategijos srityje. Be to, daugiau nei 31 000 EY ženklelių buvo suteikta žmonėms, kurie nuo tada paliko EY.

Taip pat yra įvairių mokymosi programų, kurios buvo sukurtos specialiai įmonių narių partneriams visame pasaulyje ir apima tokias temas kaip transformuojanti lyderystė, virsmo technologijos ir tvarumas. Jas papildė pažangios, įtraukiančios programos, skirtos pasirinktoms partnerių grupėms tokiomis temomis kaip klientų lyderystė ir virsmo technologijos, taip pat reguliariai rengiamos mokymosi programos konkrečiomis audito temomis, pvz., sukčiavimas ir neteisėti veiksmai.

Asmeninis karjeros kelias ir patirčių įvairovė

Kadangi EY darbuotojai turi vis įvairesnes patirtis, išsilavinimą ir polinkius, jų karjeros lūkesčiai bei ilgalaikiai planai taip pat yra įvairūs.

Siūlomas įvairesnis ir lankstesnis karjeros kelias, apimantis spartesnius paaugštinimus geriausių rezultatų pasiekusiems darbuotojams, yra svarbus siekiant į organizaciją pritraukti naujus talentus, padėti jiems tobulėti bei išlaikyti esamus darbuotojus.

Paaugštinimų procese pagrindinis dėmesys skiriamas žmonių įgūdžiams, o ne tik darbo metų skaičiui. Pavyzdžiui, EY siūlome daugiau „akseleruotų paaugštinimų“ (angl. *agile promotions*), kai karjeros pokyčiai vyksta tada, kai asmuo yra jiems pasiruošęs, o ne iš anksto numatytu metų laiku.

Naujų kartų darbuotojai dažnai turi skirtingus karjeros lūkesčius, todėl jiems suteikiamos būtinos priemonės ir kuriami procesai, įgalinantys juos valdyti savo profesinį kelią. 2024 m. kovo mėn. kokybės tyrime 90 % (2 % daugiau nei 2023 m.) respondentų teigė, kad bet koks atitinkamas mokymasis yra skatinamas kaip jų karjeros dalis, kad jie galėtų teikti kokybiškus auditus ir kitas užtikrinimo paslaugas.

Geografinis judumas

Pasaulinėje organizacijoje viena iš veiksmingiausių mūsų siūlomų patirčių yra darbo patirtis tarp skirtingų kultūrų įvairiuose šalyse. 89 % naujų pasaulinės Užtikrinimo paslaugų praktikos darbuotojų vertina EY išskirtinę įvairovišką patirtį, kurią suteikia pasaulinė integruota organizacija.

EY įmonės narės siūlo įvairias mobilumo/judumo programas. Pasaulinė judumo platforma – *Mobility4U* – jungia įvairias judumo galimybes visame pasaulyje. Dėmesį skiriame mokymosi arba patirties dalijimosi galimybėms, reikalaujančioms specifinių žinių ir kompetencijų. Be to, dėmesys strateginėms judumo programoms įmonių narių partneriams ir businiams vadovams atitinka ir pagrindinius verslo siekius.

EY įmonės narės taip pat siūlo daugiau virtualių judumo patirčių. Jų dėka EY žmonės mezga naujas pažintis ir dirba tarpkultūriniuose komandose.

Judumo investicijos grąžos analizė rodo, kad tarptautinė patirtis didina darbuotojų išlaikymą (+15 %) ir teigiamai įtakoja karjeros galimybes. 95 % judumo užduočių turėjusių darbuotojų pažymėjo teigiamą karjeros pokytį per vienerius metus po atliktos užduoties, o 93 % judumo užduočių turėjusių darbuotojų pasakė, kad tarptautinė judumo patirtis

buvo išskirtinė, dar 97 % pasakė, kad rekomenduotų EY judumo programą.

Veiklos vertinimas

EY turi veiklos vertinimo sistemą - *LEAD*, kuri apima darbuotojų karjeros kelią, skatina jų tobulėjimą ir padeda įvertinti jų veiklos rezultatus. Per pagrindinius pasaulinius ir šalies veiklos vertinimo rodiklius, nuolatinį grįžtamąjį ryšį, karjeros patarėjų įžvalgas ir tobulėjimo pokalbius su *LEAD* pagalba užtikriname, kad darbuotojai susietų savo roles su EY strategija ir galėtų sutelkti dėmesį į ateitį. Asmeniniame darbuotojų veiklos vertinimo profilyje pateikiama momentinė veiklos rezultatų apžvalga, įskaitant kokybę, rizikos valdymą ir techninį meistriškumą. Metų pabaigoje darbuotojai gauna asmeninį rezultatą, vadinamą kategorija, pagrįstą apibendrintais atsiliepimais, pažanga, susijusia su veiklos vertinimo rodikliais, ir indėliu į EY per patarėjų ir vadovų įžvalgas. Kategorijos naudojamos paaukštinimo bei atlygio nustatymo procesų sprendimams.

Veiklos vertinimo sistemos pagrindas yra nuolatiniai pokalbiai tarp darbuotojų ir jų karjeros patarėjų, apimantys tokias temas kaip skirtingi karjeros keliai, įtraukimą ir lygias galimybes skatinanti aplinka, mokymasis ir naujos patirtis. Šie pokalbiai padeda nustatyti tolesnio tobulėjimo galimybes ir ugdyti į ateitį orientuotus įgūdžius.

LEAD taip pat taikoma ir partneriams visose EY įmonėse narėse. Ji susieja veiklos rezultatus su įmonės tikslais ir vertybėmis. Procesas apima tikslų nustatymą, nuolatinį grįžtamąjį ryšį, asmeninio tobulėjimo planavimą ir metinę veiklos apžvalgą, susietą su partnerių vertinimu ir atlygiu. Vertinimo proceso kertinis akmuo yra aukščiausio lygio vadovų tikslų ir veiklos rezultatų dokumentavimas. Įmonės narės partnerio(-ės) tikslai turi atspindėti įvairius pasaulinius ir vietinius prioritetus pagal šešias sritis, iš kurių svarbiausia yra kokybė.

Darbuotojų įsitraukimas

Darbuotojų įsitraukimas yra gyvybiškai svarbus sėkmei, kuriant tinkamą organizacijos kultūrą. Audito specialistai nori jausti, kad jų darbdaviui rūpi jų tobulėjimas ir pasitenkinimas darbu. Suprasdami darbuotojų lūkesčius, rūpesčius ir sunkumus, su kuriais susiduria EY darbuotojai, EY gali kurti geresnę darbinę aplinką.

Įsitraukimo lygis yra reguliariai stebimas įvairiais kanalais, o 2024 m. kovo mėn. atliktas darbuotojų

nuomonės tyrimas parodė, kad 75 % Užtikrinimo paslaugų praktikos darbuotojų palankiai vertina su įsitraukimu susijusius aspektus.

Įsiklausymas į EY darbuotojų nuomonę ir rūpesčius yra pagrindinis būdas užtikrinti darbuotojų įsitraukimą. EY strategija suteikia mūsų žmonėms galimybę pasisakyti kiekviename jų EY patirties žingsnyje, kad žinotume, ko jiems reikia ir ką EY gali padaryti, kad padėtų kurti išskirtines patirtis. Suprasti besikeičiančias EY darbuotojų perspektyvas ir patirtys mums reiškia galimybę laikytis mūsų išskirtinės patirties pažado mūsų darbuotojams.

EY darbuotojų nuomonės tyrimas yra vykdomas tris kartus per metus. Kiekvienoje apklausoje pagrindinis dėmesys skiriamas skirtingiems strateginiams veiksniams (karjera, mokymasis, įgūdžiai, kt.).

EY komandos patirties tyrimas yra dar vienas svarbus mūsų darbuotojų įsiklausymo strategijos elementas, kuriuo siekiame pagerinti mūsų komandų kasdienę patirtį. Reikalavimus atitinkantys komandos nariai pateikia atsiliepimus apie savo patirtį, atsakydami į įvairius klausimus, įvertintus penkių balų skalėje. Šis grįžtamasis ryšys suteikia realių įžvalgų ir būdų apčiuopiamiems pokyčiams komandos lygiu.

EY Užtikrinimo paslaugų praktika bendriems klausimams aptarti naudoja „Global Voices“ iniciatyvą. 200-ų žmonių grupė iš įvairių lygių ir visų Užtikrinimo paslaugų praktikos padalinių teikia atsiliepimus arba pasiūlymus apie įvairius strateginius prioritetus. Šis tinklas veikia kaip tikslinė grupė, suteikianti vertingų perspektyvų ir įžvalgų bei padedanti formuoti strategiją. Iniciatyva taip pat suteikia galimybę vadovybei tobulinti savo ateities viziją aplink verslui svarbias temas, tokias kaip talentai, technologijos, inovacijos, ESG bei poveikis bendrovėse.

Žinios ir vidaus komunikacija

Mes suprantame, kaip svarbu, greta profesinio tobulinimosi ir veiklos vertinimo, klientų užduotis atliekančioms audito komandoms suteikti naujausią informaciją, kuri padėtų joms vykdyti jų profesinius įsipareigojimus. EY daug investuoja į žinių ir ryšių tinklus, siekdama užtikrinti greitą informacijos sklaidą ir tokiu būdu padėti darbuotojams bendradarbiauti bei dalintis gerąja praktika. Štai keletas iš mūsų iniciatyvų ir įrankių:

- EY *Atlas*, kurį sudaro vietiniai ir tarptautiniai apskaitos ir audito standartai bei aiškinamosios gairės;
- „Tarptautiniai bendrieji apskaitos principai“ (angl. *International GAAP*), *TFAS* naujienos ir pavyzdinės finansinės ataskaitos;

- „Pasaulinės apskaitos ir audito žinios“ (angl. *Global Accounting and Auditing News*) – savaitraštis, apžvelgiantis pasaulinę užtikrinimo bei nepriklausomumo politiką ir procedūras, pateikiantis žinias iš standartus nustatančių institucijų, taip pat vidinius komentarus;
- praktikos pranešimai ir internetinės transliacijos įvairiais, pasaulinės svarbos ir tam tikroms šalims aktualiais klausimais, skirtos nuolat tobulinti įmonių narių Užtikrinimo paslaugų praktiką.

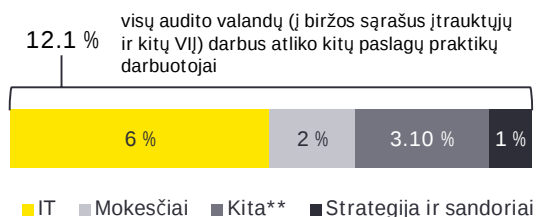

Audito užduočių darbo grupių formavimas

Specialistai paskiriami vienai ar kitai audito užduočiai vadovaujantis Užtikrinimo paslaugų praktikos vadovybės sprendimais. Skirstant darbuotojus į audito darbo grupes atsižvelgiama į šiuos veiksnius: projekto dydį ir sudėtingumą, rizikų vertinimas, specialiąsias ūkio šakos žinias ir patirtį, darbo trukmę, tęstinumą ir galimybes mokytis atliekant darbą. Skiriant personalą sudėtingesnėms užduotims atsižvelgiama į tai, ar audito projekto darbo grupei reikalingi darbuotojai, turintys specialių ar papildomų kompetencijų.

Daugeliu atveju vidaus specialistai, turintys patirties apskaitos ar audito srityje, pavyzdžiui, mokesčių ar informacinių technologijų srityje, yra paskiriami į audito užduoties komandą, kuri padeda atlikti audito procedūras ir gauti pakankamai tinkamų audito įrodymų. Be to, vidaus specialistai, turintys žinių, nesusijusių su apskaita ar auditu, tokių kaip sukčiavimas, turto vertinimas, aktuarinė analizė ir ESG, gali atlikti savo srities darbus, kuriuos naudoja audito užduoties komanda, kad padėtų gauti pakankamai tinkamų audito įrodymų.

Audito darbus, atlikusių specialistų, valandos*

*Pagal 2024 m. liepos 1 d. statistiką (EY pasaulinė organizacija)

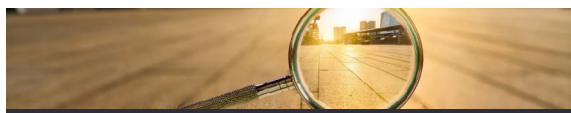
** Apima kartu vertinimo, aktuarių, ekspertų darbo valandas.

„EY Lietuva“ politika reikalauja, kad Užtikrinimo paslaugų praktikos vadovybė ir PPD Baltijos šalyse arba šalies Užtikrinimo paslaugų praktikos vadovybė kasmet peržiūrėtų specifinių rolių paskyrimą. Tai daroma tam, kad būtų įsitikinta, jog specialistai, vadovaujantys įmonių auditams, turėtų atitinkamą kompetenciją (t. y., žinias, įgūdžius ir gabumus), reikalingą šiems projektams įvykdyti, ir laikytųsi taikomų auditorių rotacijos reikalavimų.

Paslaugų teikimo centrai

Pasauliniai paslaugų teikimo centrai (angl. *Global Delivery Services (GDS)*) yra integruotas EY paslaugų teikimo centrų tinklas, teikiantis paslaugas EY įmonėms narėms. Nuolatinių pokyčių eroje GDS toliau kuria lanksčius verslo modelius ir novatoriškus būdus, kaip paremti įmones nares ir jų besikeičiančius poreikius. Visose srityse GDS komandos sujungia įvairias technines žinias, sutelkdamos dėmesį į inovacijas, automatizavimą ir procesų tobulinimą, kad sukurtų šimtus pritaikytų ir keičiamo dydžio paslaugų paketų, kurie suteikia didesnę vertę EY organizacijai. Vykdydama audito transformacijos procesą, EY Užtikrinimo paslaugų praktika didins specializuotų komandų naudojimą, kad pasiektų aukštos kokybės rezultatus, įskaitant GDS.

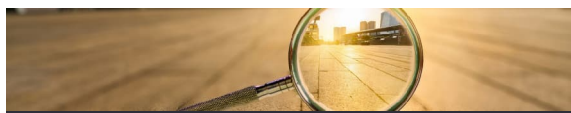

Informacija ir komunikacija

Informacija ir komunikacija yra naujas 1-ojo TKVS komponentas, skirtas rinkti, generuoti ir naudoti informaciją, kurios reikia kurti, įgyvendinti ir valdyti KVS. Kokybės tikslai užtikrina dvipusį ryšį tarp:

- darbuotojų,
- EY tinklo įmonių narių,
- kitų šalių,
- tiekėjų.

Efektyvi dvipusė komunikacija yra svarbi valdant KVS ir atliekant audito užduotis. Pasaulinė KVS politika numato reikalavimus EY įmonėms narėms skleisti informaciją viduje ir išorėje apie KVS. EY kultūra įgalina EY darbuotojus skleisti svarbią ir patikimą informaciją tarp EY įmonių narių.

KVS stebėseną ir atitinkami veiksmai

KVS stebėseną ir atsakomųjų veiksmų procesas yra svarbus EY KVS priežiūros procese, kartu ir audito kokybei. „EY Lietuva“ laikosi KVS priežiūros ir atsakomųjų veiksmų proceso:

- teikti tinkamą, patikimą ir savalaikę informaciją apie „EY Lietuva“ KVS kūrimą, įdiegimą ir valdymą;
- sudaryti galimybes nustatyti trūkumus;

- atlikti tinkamus veiksmus nustatytiems trūkumams ištaisyti.

Stebėsenos ir atsakomųjų veiksmų rezultatų analizė yra vertinama siekiant nustatyti „EY Lietuva“ KVS tikslų pasiekimą.

KVS stebėsenos veiksmai apima:

- KVS pagrindinių kontrolių testavimas;
- vidinės ir išorinės užduočių patikros;
- kiti stebėsenos veiksmai, pvz. (sąrašas nėra baigtinis):
 - „EY Lietuva“ ir jos darbuotojų etikos reikalavimų atitikties nepriklausomumui testavimas;
 - išorinių veiklų prižiūrinčių institucijų pastebėjimai, kiek tai susiję su KVS;
 - pranešimai, pateikti per etikos karštąją liniją.

Šis procesas yra atliekamas kasmet, ir yra vienas iš pasaulinių intelektualinių resursų pavydžių, siekiant užtikrinti „EY Lietuva“ KVS nuoseklų įgyvendinimą. Proceso veiksmus koordinuoja ir prižiūri regiono, zonos ir pasaulinio PPD atstovai, kartu dalyvaujant ir regiono, zonos ir pasaulinei Užtikrinimo paslaugų praktikos vadovybei.

KVS pagrindinių kontrolių testavimas

KVS pagrindinės kontrolės buvo sukurtos padengti kokybės rizikas. „EY Lietuva“ KVS testavimo tikslas yra nustatyti, ar pagrindinės kontrolės:

- buvo sukurtos, įgyvendintos ir yra vykdomos pagal numatytą tvarką ir yra tinkamai dokumentuotos;
- buvo valdomos laiku ir pagal numatytą pagrindinių kontrolių tvarką;
- padėjo laiku spręsti visus nustatytus klausimus (sukauptą informaciją);
- buvo paremtos patikima informacija (pvz., naudojama informacija KVS pagrindinių kontrolių vykdymui yra visapusiška ir tiksli, kur tai reikalaujama).

KVS pagrindinių kontrolių testavimą atlieka kompetentingi, objektyvūs ir nepriklausomi nuo kontroles įgyvendinančių darbuotojų. Testavimą atlieka centrinė regiono komandą (Užtikrinimo paslaugų praktikos partneris(-ė) ir darbo grupės vadovas(-ė)). Visi komandos nariai išmano EY metodologiją ir turi tinkamą kontrolių testavimo patirtį. Jų darbą prižiūri šalies PPD.

Be kontrolės priemonių, egzistuojančių EY įmonės narės lygmeniu, „EY Lietuva“ KVS gali būti kontrolės priemonių, kurios yra sukurtos, įdiegtos ir naudojamos Baltijos šalių sub-klusteryje, regione, zonoje arba pasauliniu lygiu. Pavyzdžiui, pasaulinės funkcijos ir paslaugų linijos teikia EY įmonėms narėms politikas (pvz., EY *Global Audit Methodology*)

ir technologijas (pvz., EY *Canvas*, *PACE*). Pasaulinės funkcijos ir paslaugų praktikos kontroliuoja šių resursų kūrimą ir priežiūrą. Šios kontrolės priemonės yra EY įmonės narės KVS dalis, o „EY Lietuva“ lieka atsakinga už tai, kaip šios kontrolės priemonės naudojamos jos KVS, įskaitant visus veiksmus, būtinus tokiai kontrolei įgyvendinti ar papildyti.

Kontrolių testavimas, pagal poreikį, atliekamas Baltijos šalių sub-klasterio, regiono, zonos arba pasauliniu lygiu.

Kontrolių testavimas regiono, zonos ir pasauliniu lygiu atitinka KVS numatytas politikas ir procedūras. Prieš pradėdant testavimą, EY įmonėms narėms pateikiama informacija, kuri apima tikrintinų kontrolės priemonių apžvalgą, testavimo metodą ir informaciją apie tai, kas atliks testavimą, įskaitant tai, kaip leisti įmonei EY narei įvertinti savo kompetenciją ir objektyvumą. Pavyzdžiui, testavimus, atliekamus per pasaulinę kontrolę, atlieka asmenys, nepriklausomi nuo kontrolės savininkų ir operatorių, prižiūrimi pasaulinės KVS stebėjimo ir analizės sistemos vadovo.

Informacija apie testavimo rezultatus taip pat dalijamasi su EY įmonėmis narėmis per Stebėjimo veiklos rezultatų atmintinę ir kitą informaciją apie pasaulinių pagrindinių valdiklių projektavimą, įgyvendinimą ir veikimą. „EY Lietuva“ gauna ir įvertina Baltijos šalių subklasterio, regiono, zonos arba pasaulinio lygio testavimo rezultatus, atitinkamai, įskaitant įvertinimą, ar yra išvadų, susijusių su KVS.

Audito darbo peržiūros (angl. *Audit quality reviews (AQR)*)

„EY Lietuva“ vykdo pasaulinę AQR programą, teikia ataskaitas apie rezultatus ir sudaro atitinkamus veiksmų planus. Pasaulinė programa atitinka 1-ojo TKVS gaires ir yra papildoma, jei to reikalaujama, Lietuvos profesiniais standartais ar nustatytais teisės aktais. Ji taip pat padeda „EY Lietuva“ nuolat pastebėti sritis, kuriose galime gerinti savo darbo efektyvumą ar tobulinti politiką ir procedūras.

AQR apima kiekvieno atsakingo(-s) partnerio(-ės), įskaitant ir kitus, kurie cikliška veikia kaip PIC nuo 3-jų iki 5-ųjų metų, bent vienos užbaigtos užduoties patikrinimą, įskaitant nenusipėjamumo elementus. Kiekvienais metais peržiūrimos užduotys atrenkamos pagal rizikingumą, apimančią „EY Lietuva“ Užtikrinimo paslaugų praktiką. Pasaulinė AQR programa apima detalų dokumentų patikrinimą įvairių į biržos sąrašus įtrauktųjų, kitų audituojamųjų, VI ir kai kurių kitų įmonių audito užduočių, siekiant nustatyti atitiktį vidinėms procedūroms, EY GAM reikalavimams, kitiems profesiniams standartams ir nustatytiems teisės aktų reikalavimams. Taip pat atliekamas

patikrinimas ir ne audito užduočių, kurias atliko audito užtikrinimo komandos. Šios vertina atitiktį atitinkamiems profesiniams standartams, vidinėms politikoms ir procedūroms, kurios turi būti taikomos atliekant ne audito užtikrinimo darbus.

Pasaulinė AQR programa taip pat suteikia informacijos apie mūsų atitikimą nustatytiems teisės aktų reikalavimams, profesiniams standartams, politikoms ir procedūroms.

AQR programos tikrintojai ir tikrintojų grupės vadovai yra atrinkami remiantis jų įgūdžiais, profesine apskaitos ir audito srities kompetencija bei tuo, kokiose ūkio šakose specializuojasi. Audito užduočių tikrintuojams padeda kiti specialistai, pvz., FAIT (IT auditas), TARAS (mokesčiai), neteisėtų veiksmų prevencijos arba skaitmeninės ar kiti techniniai (pvz., ūkio šakos ar temos), kad peržiūros komanda turėtų pakankamai atitinkamų žinių ir patirties efektyviam patikrinimui atlikti. Grupės vadovai ir tikrintojai skiriami atlikti patikrinimus kitose šalyse esančiuose biuruose, taigi yra nepriklausomi nuo tikrinamų audito užduočių komandų.

Pasaulinė AQR programą papildo dar viena programa, kurios rėmuose atliekamos kitų užtikrinimo ir susijusių užduočių patikros, nepriklausomai nuo darbą atliekančios paslaugų praktikos. Tai vadiname kita užtikrinimo kokybės patikros programa (angl. *Other Assurance Quality Review (OAQR)*).

AQR ir QAQR procesų rezultatai yra vertinami pasaulinių lygiu (t. t., ir zonų, ir regionų), kartu su kitais veiksmais, kuomet nustatomi papildomų tobulinimų poreikiai. Užtikrinimo paslaugų praktikos vadovybė ir mūsų PPD gauna informaciją apie pasaulinės AQR programos, veiklą prižiūrinčių institucijų, kolegų iš kitų praktikų peržiūrų pastebėjimus. Tokios programos teikia svarbų grįžtamąjį ryšį mūsų KVS ir skatina nuolatinis kokybės tobulinimo veiksmus.

Išorinė kokybės užtikrinimo peržiūra

„EY Lietuva“ Užtikrinimo paslaugų praktiką ir jos atestuotus auditorius reguliariai (ne rečiau nei kas trejus metus) tikrina [Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba prie LR finansų ministerijos \(AVNT\)](#). Atlikdama patikrinimą, AVNT įvertina įmonės kokybės kontrolės sistemas ir peržiūri atrinktas užduotis. AVNT yra IFIAR narė, patikrų rezultatai įtraukiami į kasmetinį IFIAR tyrimą.

„EY Lietuva“ kokybės patikrinimą AVNT atliko tarp 2022 m. liepos mėn. ir 2023 m. balandžio mėn. Galutinė patikrinimo ataskaita buvo išleista 2023 m. birželio mėn. 28 d.

Mes gerbiame ir vertiname atliekamus nepriklausomus patikrinimų procesus. Patikrinimo metu, vienoje iš atrinktų užduočių buvo nustatytas nereikšmingas pastebėjimas. Atidžiai išnagrinėjame patikrinimo metu iškeliamus klausimus, jei tokių atsiranda, kad nustatytume sritis, kur galėtume gerinti audito kokybę. Mūsų AQR procesas ir išorinės patikros padeda mums pasiekti, kad mūsų auditas ir susiję kontrolės procesai būtų pačios aukščiausios kokybės. Įžvalgos leidžia mums efektyviai atlikti kokybišką darbą.

Esminių priežasčių analizė ir veiksmų planai

Esminių priežasčių analizė yra pagrindinė EY KVS gerinimo dalis, kuri leidžia nuodugniai įvertinti pagrindines priežastis, kuriomis grindžiami palankūs ar nepalankūs audito rezultatai. Visi rezultatai yra analizuojami iš esmės. Tai leidžia nustatyti įvairius priežastinius veiksnus, kurie turėjo teigiamą ar neigiamą poveikį, taip pat ir skatina telkti dėmesį į pagrindinius veiksnus, galinčius turėti įtakos audito kokybei, ir užtikrinti nuolatinį proceso tobulinimą.

Pabaigus užduoties pagrindinių priežasčių analizę, EY įmonės narės yra atsakingos už savo portfelio rezultatų įvertinimą, ypatingą dėmesį skiriant plačiau paplitusių problemų sprendimui ir atsakomųjų ištaisymo veiksmų planų kūrimui.

KVS trūkumų nustatymas ir vertinimas bei esminių priežasčių analizė

Pastebėjimai yra informacija apie KVS kūrimą, įgyvendinimą ir valdymą, kurie gali indikuoti apie esamus trūkumus. Pastebėjimai renkami atliekant veiklos priežiūros veiksmus regiono, zonos arba pasauliniu lygiu. „EY Lietuva“ vertina kiekvieną pastebėjimą arba visus kartu atsižvelgiant į jų svarbą, siekiant nustatyti, ar egzistuoja trūkumas.

Jei trūkumai nustatyti, esminė priežasčių analizė atliekama, siekiant nustatyti trūkumo svarbą ir mastą ir taikyti atsakomuosius veiksmus.

Pasaulinių ir Zonų PPD bei Užtikrinimo paslaugų praktikos atstovai reguliariai renkasi peržiūrėti priežiūros veiklos rezultatus ir įvertinti pastebėjimus ir trūkumus, siekiant užtikrinti nuoseklumą nustatant ir vertinant pastebėjimus, trūkumus ir atliekant esminių priežasčių analizę pagal nustatytą pasaulinę KVS priežiūros ir atsakomųjų veiksmų politiką.

KVS tobulinimo planai

Nustatytiems trūkumams pašalinti „EY Lietuva“ tobulinimo planai apima:

- nustatyto trūkumo pasekmių pašalinimas;
- atsakomųjų veiksmų savalaikis taikymas;
- atsakomųjų veiksmų efektyvumo vertinimas.

Kokybės tobulinimo planus pateikia *QEL* vadovas(-ė) Baltijos šalyse, juos peržiūri *PPD* Baltijos šalyse, siekiant užtikrinti veiksmų tinkamumą.

Infrastruktūra kokybei palaikyti

Infrastruktūra kokybei palaikyti

Strategija

„All in“ EY pasaulinė strategija ir siekis su pasitikėjimu kurti ateitį ir skatinti atsakingą augimą. Pasaulinės organizacijos ir EY klientai susiduria su vis labiau sudėtingesniais ir tarpusavyje susijusiais iššūkiais nei bet kada anksčiau, per „All in“ strategiją EY padeda savo suinteresuotosioms šalims numatyti ir įveikti šiuos iššūkius bei atrasti galimybes – kad jie galėtų atsakingai kurti pasaulį. Pasaulinė strategija padės sukurti naują vertę EY suinteresuotosioms šalims ir sutvirtins EY organizacijos, kaip profesinių paslaugų lyderės, poziciją. Tuo tarpu EY tikslas kurti veiksmingesnį pasaulį ir toliau įkvepia EY darbuotojus naudoti EY žinias, įgūdžius ir patirtį bendruomenėms, kuriose jie gyvena ir dirba.

Užtikrinimo paslaugų praktika tęsia kelerių metų trukmės kelionę, kurios metu siekiama drąsių pokyčių tarp audito komandų, procesų ir technologijų. Šios transformacijos kontekste, EY ir toliau stiprina EY darbuotojų žinias ir įgūdžius teikiant paslaugas klientams. Tobulindami įgūdžius ir patirtį, bei keisdami EY komandinio darbo būdą, kai vadovaujamosi metodika, kai duomenys ir technologijos yra teikiamų paslaugų centre, darbuotojai geriau įgyvendina EY tikslą – tarnauti viešajam interesui.

EY investuoja 1 mlr. JAV dolerių į naujos kartos technologinę platformą. Šios integruotos platformos pagrindas yra EY Užtikrinimo paslaugų praktikos pripažinti rinkose technologiniai įrankiai, kurie užtikrina audito kokybę, ji suteikia prieigą prie aukštesnio lygio funkcionalumų ir pažangios analizės įrankių, kuri apima ir dirbtinį intelektą, pagerina vartotojų patirtį, t. y., visą aukštos kokybės audito darbo eigą. Taikydamos analizes, pagrįstas duomenimis, ir skaitmeninius įrankius, komandos toliau atlieka aukštos kokybės auditą nepriklausomai, sąžiningai, objektyviai ir su profesiniu skepticizmu.

DI ir kitos išmaniosios galimybės padės pagerinti kokybę standartizuojant procesus, panaudojant duomenis, ir pateiks EY komandoms rizikos gaires ir atitinkamas rekomendacijas. EY įmonės narės ir toliau laikosi į ateitį orientuotų tikslų, kartu vykdo transformaciją ir atlieka vis sudėtingesnę duomenų analizę, kuri padeda atlikti veiksmingą aukštos kokybės auditą, kurį vertina EY įmonių narių klientas ir kapitalo rinkos. Taikydami pažangiausias technologijas, tarnaudamos viešajam interesui, mūsų EY Užtikrinimo paslaugų praktikos prisideda prie EY bendrojo tikslo kurti veiksmingesnį pasaulį.

Pasaulinis užtikrinimo paslaugų kokybės tinklas

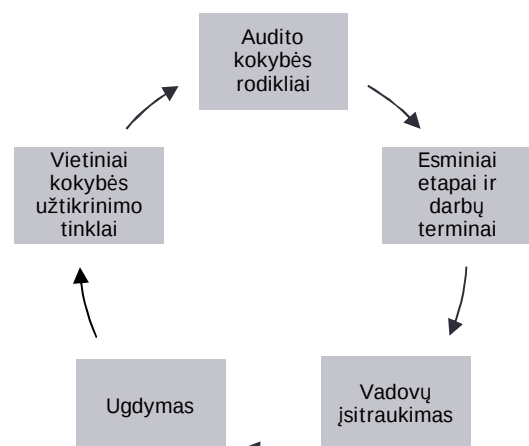
Pasaulinės užtikrinimo paslaugų kokybės tinklas ir GPPD (angl. *Global Professional Practice Group* (GPPG)) grupės dirba kartu siekiant užtikrinti audito kokybę. Papildomas dėmesys telkiamas į:

- pasaulinį KVS tinklą;
- kokybės vadovus kitose nei Užtikrinimo paslaugų praktikose.

Šiame tinkle yra vyresnieji pasaulinių Užtikrinimo paslaugų praktikų vadovai, jie padeda gerinti audito kokybę bendradarbiaudami su komandomis ir paslaugų praktikų vadovais, kurie:

- supranta pokyčių svarbą, todėl laiku praneša apie artėjančius pokyčius ir pokyčių priežastis bei daro teigiamą įtaką elgesiui;
- išmano metodologiją, todėl padeda užduočių komandoms vykdyti audito strategijas ir atsakyti į techninius klausimus;
- valdo rizikas, todėl gali prižiūrėti audito portfelius ir pastebėti gresmingus požymius ar kliento rizikas, ir, pagal poreikį, operatyviai reaguoti;
- yra veiklos įgalintuojai, todėl padeda įgyvendinti politikas ir palaikyti KVS, vykdydami tokias veiklas kaip savalaikių darbų atlikimo terminų, vadovų įsitraukimo, partnerių darbo krūvių stebėjimas ir įvertinimas bei užtikrinant visuotinio nuoseklumo įgyvendinimą.

Pasaulinis užtikrinimo paslaugų kokybės tinklas telkia dėmesį į:

Audito kokybės rodiklių (angl. *Audit Quality Indicators (AQIs)*) stebėseną

Užtikrinimo paslaugų praktikos vadovybė ne tik supranta bendrus KVS metinius rezultatus, bet ir stebi EY strategijos ir kokybės prioritetų įgyvendinimą, naudodama rodiklius arba *AQI*. Nors nei vienas konkretus rodiklis ar rodiklių rinkinys negali būti laikomi vieninteliu audito kokybės įrodymu, jų rinkinys gali būti naudojamas siekiant parodyti audito kokybę.

Remiantis stipria pasauline įrankių, praktikos ir politikos integracija, kas mėnesį kaupiami konkrečios šalies duomenys įvairiomis temomis. *AQI* apima tiek tiek prokiktatyvius, tiek faktinius su kokybe susijusius rodiklius bei patikrinimų rezultatus, audito darbų atlikimo vykdymo terminus, išteklių poreikius / darbo jėgos planavimo informaciją. Kiekvienas *AQI* yra matuojamas pagal nustatytus geografiškai specifinius ir pasaulinius tikslus; pagal nuokrypių vertinimo rezultatus taikomi tinkamų veiksmų planai. *AQI* taip pat yra suderintos su EY atskaitomybės sistema, kas leidžia sustiprinti šalies lyderystės tinklo prioritetus, ir jie kasmet peržiūrimi, siekiant užtikrinti, kad jie išliktų aktualūs ir reaguotų į kokybės iniciatyvas.

AQI pavyzdžiai yra:

- vidinių ir išorinių patikrinimų rezultatai;
- tinkami darbų atlikimo terminai ir vadovų įsitraukimas;
- esamų darbuotojų skaičius lyginant su planuotu darbuotojų skaičiumi
- ilgalaikio darbuotojų ir darbų planavimo užbaigtumas.

Pasaulinis *AQI* žemėlapis padeda visų lygių vadovams suprasti ar veiksmai buvo efektyvūs, parodo kur pokyčiai yra reikalingi, tai padeda užtikrinti atliekamo darbo kokybę.

Etapų (angl. *Milestones*) vykdymo stebėseną

Efektyvus projekto valdymas leidžia audito komandoms telkti dėmesį į rizikas, kurios turi didžiausią reikšmę audito darbo procese, taip geriau derinti darbų apimtį ir jam atlikti reikalingą laiką, bei aiškiau įtraukti projekto vadovus į svarbiausių klausimų sprendimą.

Audito etapų gairės nustato svarbių audito etapų užbaigimo terminus, o efektyviai naudojamoms gairėms padeda išvengti laiko stygiaus intensyvaus sezono metu. Gerai suplanuota darbo veikla leidžia sumažinti stresą darbo aplinkoje. Komandų nariai, kurie bendradarbiauja siekdami nustatyti valdomą audito tempą, sprenddami problemas ir realiuoju laiku reaguojantys į peržiūros pastabas, yra labiau motyvuoti ir švenčia visos komandos ir atskirų narių pasiekimus.

Be to, projektų valdymas skatina auditorius būti labiau pasiruošusiems kiekviename audito etape, skirti daugiau dėmesio mokymams ir ugdymui, taip pat kuriant prasmingesnę patirtį. EY Canvas, skaitmeninio audito įrankis, kuriame yra numatyti darbų atlikimo etapai, taip pat padeda valdyti projektų eigą. Naudojant EY Canvas ir EY Canvas Reporting Hub funkcionalumus, audito ciklas suskaidomas į konkrečias užduotis, nurodant datas ir veiksmus, skirtus tinkamai prižiūrėti ir peržiūrėti bei laiku užbaigti. Gairių laikymasis yra stebimas naudojant *AQI*, o audito komandų įtraukimas, jei yra nuokrypių, yra EY KVS elementas.

EY Canvas klientų portalą užklausių naudojimas

EY skaitmeninio audito įrankis leidžia EY audito užduoties komandoms per EY Canvas siusti užklausas, gauti dokumentus iš audituojamos įmonės arba rinkti įrodymus užduotims, kurias atlieka vidaus audito funkcijos, tiek kiek leidžia šalių teisė ir teisėkūra. Klientai teikia informaciją ir atsakymus per EY Canvas klientų portalą. Klientai gali matyti tiek informacijos, kiek yra jiems priskirtoje aplinkoje (pvz., apskaita, darbo užmokestis arba vidaus auditas). Portalas taip pat turi įvairius funkcionalumus padedančius valdyti projektus.

Ugdymas

Daugiau nei 1 500 audito užduočių kasmet pereina per formalią ugdymo programą. Ji iš esmės yra skirta toms sritims, kuriose buvo daugiau pasikartojančių patikrinimų pastebėjimų, taip pat toms sritims, kurioms įtakos turėjo nauji arba atnaujinti audito standartai.

Mokymai gali būti skirti audito komandoms, kurios naudoja naujas technologijas ir automatizuotus įrankius bei metodus, kad įvertintų užduočių komandų gebėjimus naudoti technologijas. 80 % 2024 m. kokybės tyrimo dalyvių pažymėjo, kad gauna savalaikius ir reikiamus mokymus ir grįžtamąjį ryšį.

Šių mokymų rezultatai aptariami su audito komandomis, o esant poreikiui, vietiniai atstovai iš pasaulinio kokybės užtikrinimo tinklo padeda užduočių komandoms išspręsti pastebėjimus prieš išleidžiant auditoriaus ataskaitą.

Naujų technologijų funkcionalumų projektavimas ir diegimas

Bendradarbiaudamas su technologijų produktų savininkais ir GPPG, pasaulinis kokybės užtikrinimo tinklas projektuoja ir diegia priemones, padedančias audito komandoms naudoti automatizuotus įrankius

ir metodus pagal paskirtį. Jų tinkamą naudojimą prižiūri šalių kokybės užtikrinimo tinklo atstovai.

Naudojimas sukurtas taip, kad būtų intuityvus ir lengvai taikomas (pvz., trumpi vaizdo įrašai), kartu sujungiant technologiją su metodika, taip pagrindžiant šios technologijos taikymą auditui atlikti. Pasauliniam kokybės užtikrinimo tinklui bendradarbiaujant su technologijų lyderių komanda ir GPPG, prieš pradėdant naudojimą, yra susitariama dėl privalomo tam tikrų automatizuotų įrankių ir metodų naudojimo.

Funkcionalumų pagal naujus arba atnaujintus audito standartus ir metodikos patobulinimus, projektavimas ir diegimas

Bendradarbiaudamas su GPPG ir kitomis suinteresuotosiomis šalimis, pasaulinis kokybės užtikrinimo tinklas siekia sukurti ir diegti funkcionalumus, kurie apimtų naujus arba atnaujintus audito standartus, taip pat EY pasaulinės audito metodologijos patobulinimus.

Per paskutinius metus didelis dėmesys buvo skirtas *ISA 600 (Revised) Audits of Group Financial Statements (Including the Work of Component Auditors)* įgyvendinimui ir EY įsipareigojimo rizikos vertinimo proceso pakeitimams. Speciali mokymų programa buvo sukurta ir įdiegta, o EY *Canvas* įdiegtas patobulintas funkcionalumas, kuris padeda atlikti užduoties rizikos vertinimą. Atsakingi už metodologijos taikymą darbuotojai buvo taip pat įtraukti į proceso valdymą siekiant padėti užduočių komandoms.

Profesinė praktika

GPPG yra įmonių ataskaitų teikimo ir užtikrinimo standartų techninių sričių specialistų, konsultuojančių apskaitos, audito ir finansinių bei nefinansinių ataskaitų teikimo klausimais, pasaulinis tinklas. Jie taip pat prižiūri ir stebi kokybės ir rizikos valdymą.

GPPG kuria apskaitos ir audito gaires, mokymosi ir kokybės priežiūros politikas ir procedūras, naudojamas EY tinkle, ir įrankius bei funkcionalumus, kurie padeda EY darbuotojams nuosekliai ir efektyviai atlikti auditus.

Pasaulinio pirmininko pavaduotoją profesinei praktikai, dar vadinamą pasaulinės profesinės praktikos direktoriumi (angl. *Professional Practice Director (PPD)*), prižiūri pasaulinio pirmininko pavaduotojas Užtikrinimo paslaugoms. Jo užduotis yra nustatyti pasaulinę audito kontrolės politiką ir procedūras. Zonos PPD bei pasaulinio paslaugų centro PPD darbą prižiūri pasaulinis PPD ir

atitinkamos zonos Užtikrinimo paslaugų praktikos vadovas(-ė). Tai padeda suteikti didesnę užtikrinimą dėl audito kokybės ir konsultavimo procesų objektyvumo.

Pasaulinis PPD prižiūri EY pasaulinės audito metodikos (angl. *Global Audit Methodology (GAM)*) ir susijusių audito politikų technologijų rengimą bei kontroliuoja, kad jos atitiktų taikytinus profesinius standartus ir reguliuojančių institucijų reikalavimus. Pasaulinė PPG taip pat kontroliuoja gairių, mokymo, stebėsenos programų, įmonės specialistų naudojamų procesų, nuosekliai ir efektyviai atliekant auditą, rengimą. Be to, GPPG rengia apskaitos ir audito gaires, skirtas reaguoti į su įvykiais susijusius iššūkius, tokias kaip geopolitiniai konfliktai ir ekonominis nestabilumas.

Pasauliniai, Zonų ir Regionų PPD, drauge su kitais, kiekvienoje įmonėje narėje dirbančiais specialistais, teikia konsultacijas audito projektų komandoms.

Dažnai iškyla papildomų išteklių poreikis papildyti GPPG išteklius, kartu jie sutelkia dėmesį į:

- vidaus kontrolės atskaitomybę ir susijusius EY GAM aspektus;
- apskaitos, audito ir rizikos klausimus konkrečiose ūkio šakose bei sektoriuose;
- bendruosius užduočių klausimus ir kaip efektyviai dirbti su audito komitetais.

Taip pat, šalių PPD neša atsakomybę už KVS priežiūrą. Tai apima ir kasmetinį KVS išvados patvirtinimą ir pasiūlymų teikimą. Bendrąją priežiūrą koordinuoja GPPG atstovai.

Rizikos valdymas

Rizikos valdymo padalinys prižiūri visos organizacijos veiklą bei padeda EY darbuotojams užtikrinti pasaulinių ir vietinių standartų atitikimą viduje bei teikiant paslaugas klientams. Atsakomybė už aukštos kokybės paslaugų teikimą ir už riziką, susijusią su kokybe, tenka įmonėms narėms ir jų paslaugų praktikoms.

Be kitų darbų, pasaulinio rizikos valdymo padalinio vadovas(-ė) padeda identifikuoti tokias rizikas ir jas valdyti, taip pat ir kitas rizikas visoje organizacijoje per įmonės rizikos valdymo programą (angl. *enterprise risk management (ERM)*), kurios prioritetai yra komunikuojami įmonėms narėms.

Pasaulinis rizikos valdymo vadovas(-ė) atsako už vieningų pasaulinių kokybės ir rizikos prioritetų nustatymą bei viso tinklo rizikos valdymą.

EY įmonių narių darbuotojai paskiriami vadovauti rizikos valdymo iniciatyvoms (jiems padeda ir kiti

darbuotojai), įskaitant koordinavimą su paslaugų praktikomis šiais klausimais.

Kai nustatomos situacijos, kurios kelia didelę riziką, pasaulinis rizikos valdymo vadovas(-ė) siekia EY įmonių narių išvalgų iš krizių valdymo ir veiklos tęstinumo išmokyti pamokų. Toks retrospektyvinis peržiūros procesas leidžia EY tinkamai planuoti reagavimą į krizes ir krizių valdymą EY įmonės narės ir pasauliniu lygiu. Tokios peržiūros telkia didesnį dėmesį, ypač nustatant kylančias rizikas, kol jos nesukelia reikšmingo poveikio, ir padeda kiekvienai įmonei narei nustatyti rizikos prioritetus. Pvz., tai leidžia EY pasauliniai ir regionų apsaugos komandoms tiesiogiai bendradarbiauti su savo įmonių narių krizių valdymo komandomis, ruošiantis labiausiai tikėtinioms grėsmėms, įtraukiant mokymus ir pažangius pasirengimo etapus į savo krizių valdymo programas.

Be to, pasaulinis rizikos valdymo vadovas(-ė) daugiau dėmesio skyrė verslo atsparumui planuojant EY veiklos tęstinumą. Pagrindinis šio požiūrio komponentas yra pripažinimas, kad daugelis krizių ne tik „įvyksta“, bet paprastai yra išankstinių požymių, rodančių, kad krizė atsiskleidžia. Šis metodas leidžia EY įmonėms narėms geriau valdyti riziką ir toliau tęsti įprastą veiklą pačioje ankstyvoje galimo poveikio verslui situacijos stadijoje. „Eskalavimo matricų“ (angl. *escalation matrixes*) sukūrimas aplink kelis vykstančius ir didelės tikimybės geopolitinius įvykius leidžia EY įmonių narių ir regiono rizikos valdymo krizių valdymo komandoms greičiau ir efektyviau reaguoti į įvykius. Kartu, šios „eskalavimo matricos“ ir paskesnių veiksmų kontroliniai sąrašai neapsiriboja tradiciniais darbuotojų gyvenimo ir saugos klausimais, nes įsigilina į veiksmus, galinčius turėti įtakos įmonės narės gebėjimui veiksmingai vykdyti verslą.

Šie pokyčiai leidžia EY įmonėms narėms veiksmingiau valdyti reikšmingus įvykius taikant holistinį būdą.

Pasaulinė asmens duomenų apsaugos ir konfidencialumo politika numato reikalavimus kaip naudoti jautrią ir riboto naudojimo informaciją, kartu ir asmeninius duomenis. EY įmonės narės atsakingos už nuolatinį vietinių teisės ir teisėkūros pokyčių informavimą, kas atspindi nuolat kintančią duomenų naudojimo apribojimų aplinką. Ji atitinka ES **GDAR** reikalavimus ir kitus vietinius reikalavimus. Ši politika suteikia EY įmonėms narėms ir jų darbuotojams aiškumą ir gaires apie informacijos apsaugą, dokumentų saugojimą, socialinių tinklų naudojimą, ir kitas su informacijos apsauga susijusias temas.

Kibernetinis saugumas

Didelės apimties, sudėtingų kibernetinių atakų valdymas – kiekvienos organizacijos veiklos dalis. Nors nuo kibernetinių atakų nėra pilnai apsaugota nė viena sistema, „EY Lietuva“ nepraranda budrumo ir imasi atitinkamų priemonių apsaugoti klientų duomenis.

EY taiko aktyvius kibernetinio saugumo metodus, tarp kurių – technologijos ir procesai, reikalingi visame pasaulyje valdyti ir mažinti kibernetiniam saugumui kylančią riziką. EY informacijos apsaugos ir duomenų privatumo programos atitinka pramonės praktiką ir taikomus įstatymų reikalavimus bei yra skirtos apsisaugoti nuo neteisėto duomenų atskleidimo. EY sistemas stebi ir saugo tam tikslui suformuota kibernetinio saugumo specialistų komanda.

Be techninės ir procesų kontrolės priemonių, visi EY darbuotojai privalo raštu patvirtinti suprantantys EY GCC išdėstytus principus ir įsipareigojantys jais vadovautis, taip pat dalyvauti saugumo mokymuose. Egzistuoja aibė politikos gairių, kuriuose aprašomas deramas rūpestis, reikalingas dirbant su technologijomis ir duomenimis, įskaitant, be kita ko, pasaulinę informacijos apsaugos politiką ir pasaulinę priimtino technologijų naudojimo politiką. EY kibernetinio saugumo politikos gairėse ir procesuose akcentuojama savalaikio bendravimo svarba.

EY darbuotojams reguliariai ir periodiškai teikiami pranešimai, kuriuose jiems primenama apie jų pareigas laikytis minėtų politikos normų ir bendrosios saugumo praktikos.

Nepriklausomumo praktikos

Nepriklausomumo praktikos

EY pasaulinė nepriklausomumo politika įtvirtina reikalavimus „EY Lietuva“ ir jos darbuotojams laikytis tam tikriems projektams taikytinų nepriklausomumo standartų, tarp jų, pvz., IESBA kodeksas ir LR Finansinių ataskaitų audito ir kitų užtikrinimo paslaugų įstatymas.

Mes svarstome ir vertiname nepriklausomumą skirtingais atžvilgiais, įskaitant ir mūsų organizacijos bei mūsų darbuotojų finansinius santykius, darbo santykius, verslo santykius, leistinas paslaugas, kurias teikiame audito klientams, taikomus reikalavimus dėl įmonių ir partnerių rotacijos, susitarimus dėl užmokesčio, audito komiteto išankstinius patvirtinimus, kur taikytina, ir partnerių atlygį bei kompensacijas.

Jei darbuotojas(-a) nesilaiko profesinio nepriklausomumo reikalavimų, paprastai tai atsiliepia priimant sprendimus dėl jo/jos paaukštinimo ar atlyginimo, gali būti taikomos ir kitos drausminės priemonės, įskaitant atskyrimą nuo „EY Lietuva“.

„EY Lietuva“ įdiegė pasaulines EY programas, priemones ir procesus, kurie padeda mums ir mūsų darbuotojams laikytis nepriklausomumo politikos.

EY pasaulinė nepriklausomumo politika

EY pasaulinę nepriklausomumo politiką sudaro nepriklausomumo reikalavimai įmonėms narėms, specialistams ir kitiems darbuotojams. Tai visa apimanti politika, pagrįsta IESBA kodeksu, su griežtesniais reikalavimais tose jurisdikcijose, kuriose to reikalauja vietos įstatymų leidžiamoji institucija, priežiūrą arba standartus nustatanti institucija. Politikoje taip pat yra papildomos gairės, skirtos padėti suprasti ir taikyti nepriklausomumo taisykles. EY pasaulinė nepriklausomumo politika yra tiesiogiai prieinama EY vidiniame tinkle.

EY pasaulinė nepriklausomumo politika yra vienas iš intelektualinių resursų, kurie užtikrina KVS nuoseklų taikymą visame pasaulyje.

Pasaulinė nepriklausomumo sistema (angl. *Global Independence System (GIS)*)

GIS yra vidiniame tinkle veikiantis instrumentas, kuris padeda EY darbuotojams nustatyti įmones, kurioms taikomi nepriklausomumo reikalavimai, taip pat taikomus nepriklausomumo apribojimus. Tai apima visus audito klientus ir su jais susijusias įmones, kartu ir į biržos sąrašus įtrauktus audito klientus, kitas viešojo intereso įmones ir su jais susijusias įmones, privačius klientus, tačiau gali būti ir kitokio tipo Užtikrinimo praktikos paslaugų klientai. Instrumente yra pateikiama audito klientų grupės struktūra, nurodant susijusių įmonių duomenis, - tiek tų kuriems taikomi nepriklausomumo apribojimai, tiek ne. Šiuos duomenis atnaušina klientus aptarnaujančios darbo grupės. Įmonės duomenys apima pastabas, rodančias nepriklausomumo taisykles, kurios taikomos kiekvienai įmonei bei padeda mūsų darbuotojams nuspręsti, kokio tipo paslaugas galima teikti bei dėl kokių santykių ar interesų galima sudaryti susitarimus.

GIS yra vienas iš technologinių resursų, kurie užtikrina KVS nuoseklų taikymą visame pasaulyje.

Pasaulinė stebėsenos sistema (angl. *Global Monitoring System (GMS)*)

GMS yra dar vienas svarbus pasaulinis instrumentas, padedantis mums ir mūsų specialistams nustatyti vertybinius popierius ir kitus finansinius interesus, kurių turėti yra draudžiama. EY darbuotojai, užimantys darbo grupės vadovų ar aukštesnes pareigas, privalo GMS sistemoje pateikti informaciją apie savo ar artimų šeimos narių turimus vertybinius popierius. Jeigu darbuotojas(-a) į GMS įveda draudžiamus turėti vertybinius popierius arba turimi vertybiniai popieriai tampa draudžiamais, jis/ji apie tai informuojamas ir reikalaujama, kad asmuo šiuos vertybinius popierius parduotų. Vidinės priežiūros tikslais apie nustatytas išimtis pranešama nepriklausomumo konsultacijų duomenų bazėje.

GMS atitinkamų darbuotojų taip pat teikiamas kasmetinis ir ketvirtinis patvirtinimas, kad laikomasi EY nepriklausomumo politikos, kuri aprašyta toliau. GMS yra vienas iš technologinių resursų, kurie užtikrina KVS nuoseklų taikymą visame pasaulyje.

Nepriklausomumo reikalavimų laikymasis

EY nustatė keletą procesų ir programų, kurių tikslas stebėti kaip EY darbuotojai ir įmonės narės laikosi nepriklausomumo reikalavimų. Minėtą veiklą, programas ir procesus sudaro:

Nepriklausomumo patvirtinimas

Kasmet „EY Lietuva“ yra įtraukiama į zonos lygio procesą, skirtą patikrinti, kaip yra laikomasi EY nepriklausomumo politikos ir procesų vykdymo reikalavimų bei pranešti apie bet kokias nustatytas išimtis.

Visi EY darbuotojai, užimantys darbo grupės vadovų ar aukštesnes pareigas, ir kiti nurodytieji asmenys, dėl savo atliekamo vaidmens ar funkcijos, nepriklausomumo patvirtinimus privalo teikti kas ketvirtį. Be to, visi darbuotojai privalo kartą per metus patvirtinti, jog laikosi EY GCC.

Nepriklausomumo atitikties peržiūra

EY vykdo vidines procedūras, siekdama įvertinti, kaip įmonėse narėse yra laikomasi nepriklausomumo nuostatų. Tokius patikrinimus sudaro ne audito paslaugų, verslo santykių su audituojamomis įmonėmis ir įmonių narių finansinių santykių peržiūra.

Asmens nepriklausomumo atitikties patikros (angl. *Personal independence compliance testing (PICT)*)

Kasmet EY pasaulinė nepriklausomumo grupė parengia *PICT* programą, skirtą patikrinti atitiktį asmens nepriklausomumo reikalavimams lyginant su informaciją, teikiama *GMS* įrankyje. Patikrinimui atrinktieji asmenys pateikia banko išrašus ir kitą dokumentaciją apie finansinius interesus, toliau informacija sulyginama su *GMS* įrašais nustatyti, ar yra neatitikimų. Visi neatitikimai yra įvertinami ir pateikiami atitinkami nurodymai. Finansiniais metais, pasibaigusiais 2024 m. birželio mėn. 30 d., „EY Lietuva“ atliko keturių partnerių ir kitų darbuotojų patikrinimą.

Ne audito paslaugos

Atitikties profesiniams standartams, įstatymams ir teisės aktams, nustatantiems ne audito paslaugų teikimą audito klientams, siekiame įvairiais mechanizmais. Tai instrumentai (pvz., *PACE*, žr. p. 13, *G/S*, žr. p. 43, ir siūlomų paslaugų informacinis

instrumentas (angl. *Service Offering Reference Tool (SORT)*) (aprašyta toliau) ir mokymas, audito metu naudojamos reikalingos priemonės ir procedūros, taip pat mūsų vidiniai patikros procesai. Taip pat naudojame procesą, skirtą iš anksto, iki imantis užduoties, peržiūrėti ir tvirtinti tam tikras ne audito paslaugas.

Pasauliniai nepriklausomumo mokymai

EY kuria ir tobulina įvairias nepriklausomumo mokymo programas. Siekiant išlaikyti mūsų nepriklausomumą nuo įmonių, kurių auditą atliekame, visi su klientais dirbantys EY darbuotojai ir kai kurie kiti darbuotojai, priklausomai nuo rolių ar funkcijų, turi išklausti metinę nepriklausomumo mokymų programą.

Mokymų tikslas yra padėti EY darbuotojams suprasti savo atsakomybę ir sudaryti galimybę jiems ir musu įmonėms neturėti interesų, kurie gali būti laikomi nesuderinamais su objektyvumu, sąžiningumu ir nešališkumu teikiant paslaugas audito klientui.

Metinė nepriklausomumo mokymų programa apima nepriklausomumo reikalavimus, skiria daug dėmesio naujausiems pokyčiams ir nuolatinėms politikoms, bei kitoms svarbiausioms temoms. Griežtai kontroliuojama, kad metinė nepriklausomumo programa būtų baigiama laiku.

Be metinės nepriklausomumo programos mokymų yra daug kitų. Nepriklausomumo temą dengia kitos mokymo programos, pvz., naujų darbuotojų ir kitos reguliarios mokymo programos.

Metinė nepriklausomumo mokymų programa yra vienas iš intelektualinių resursų, kurie užtikrina KVS nuoseklų taikymą visame pasaulyje.

Siūlomų paslaugų informacinis instrumentas (angl. *Service Offering Reference Tool (SORT)*)

SORT yra pagrindinis visų EY siūlomų paslaugų sąrašas. Mes nuolat stebime savo paslaugų portfeli, siekdami įvertinti, ar jis atitinka profesinius standartus, įstatymus ir teisės aktus, taip pat siekiame užtikrinti, kad naudojame teisingą metodiką, procedūras ir procesus, kurdami naujas paslaugas klientams. Esant reikalui, mes neteikiame arba ribojame paslaugas, kurios galėtų sukelti nepriklausomumo ar kitą riziką.

SORT suteikia EY darbuotojams informacijos apie EY siūlomas paslaugas. Jame pateikiamos gairės, kurias

paslaugas galima teikti audito ir ne audito klientams, kaip valdomi nepriklausomumo ir kitokios rizikos klausimai bei aspektai.

SORT yra vienas iš technologinių resursų, kurie užtikrina KVS nuoseklų taikymą visame pasaulyje.

Verslo santykių vertinimo instrumentas (angl. *Business Relationships Independence Data Gathering and Evaluation (BRIDGE)*)

EY darbuotojai privalo naudoti *BRIDGE* daugeliu atveju tam, kad nustatytų, įvertintų ir gautų išankstinį patvirtinimą dėl potencialių verslo santykių su audito klientu, tokiu būdu siekdami, kad atitiktume nepriklausomumo reikalavimus.

BRIDGE yra vienas iš technologinių resursų, kurie užtikrina KVS nuoseklų taikymą visame pasaulyje.

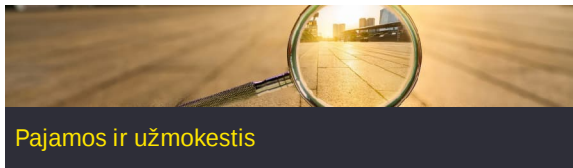
Audito komitetai ir nepriklausomumo priežiūra

Mes pripažįstame audito komitetų ir kitų panašių įmonių valdymo organų svarbą prižiūrint auditorių nepriklausomumą. Atitinkamai įgalinti ir nepriklausomi audito komitetai atlieka svarbų vaidmenį akcininkų vardu užtikrindami nepriklausomumą ir užkirsdami kelią interesų konfliktams. Mes palaikome glaudžius nuolatinius ryšius su klientų audito komitetais ar atsakingais vadovais už valdymą atsakingais asmenimis. Pasitelkdami EY kokybės peržiūros programas, stebime, kaip laikomasi EY reikalavimų, taikomų komunikavimui su audito komitetais pranešimams, o taip pat ir, reikalui esant, išankstiniam ne audito paslaugų patvirtinimui.

Pajamos ir užmokestis

Pajamos ir užmokestis

Pajamos ir užmokestis

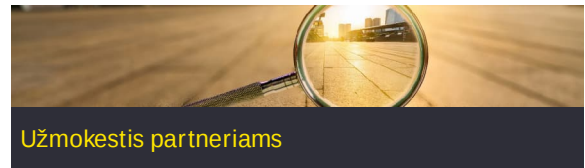
Pajamos atspindi nekonsoliduotąsias pajamas ir sąnaudas, įtrauktas į sąskaitas klientams, taip pat pajamas, susijusias su sąskaitomis kitoms EY įmonėms narėms. Į šiame pranešime pateikiamų pajamų sumas įskaičiuotos pajamos iš audito ir ne audito klientų.

Pajamos pateiktos pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 537/2014 13-ojo straipsnio reikalavimus ir jas sudaro:

- pajamos iš VIĮ ir įmonių, kurių patronuojanti įmonė yra VIĮ, metinių ir konsoliduotų finansinių ataskaitų privalomų audito paslaugų;
- pajamos iš kitų įmonių metinių ir konsoliduotų finansinių ataskaitų privalomų audito paslaugų;
- pajamos iš kitų leistinių ne audito paslaugų, teikiamų įmonėms, kurias audituoja teisės aktų numatytas auditorius ar audito įmonė;
- pajamos iš ne audito paslaugų, teikiamų kitiems subjektams.

2024 m. birželio mėn. 30 d. pasibaigusio laikotarpio finansinė informacija, pateikiama eurai

Paslaugos	Pajamos	%
Privalomieji auditai ir tiesiogiai susijusios paslaugos, teikiamos VIĮ	2 678 426	7 %
Privalomieji auditai ir tiesiogiai susijusios paslaugos, teikiamos ne VIĮ	5 145 746	14 %
Ne audito paslaugos bendrovėms, kurių auditą atliekame	1 887 251	5 %
Ne audito paslaugos, teikiamos kitiems subjektams	27 998 319	74 %
Visos su UAB „Ernst & Young Baltic“ susijusios pajamos	37 709 742	100 %

Užmokestis partneriams

Kokybė yra EY verslo strategijos centrinis elementas ir viena iš svarbiausių veiklos vertinimo sudedamųjų dalių. „EY Lietuva“ partneriai ir kiti darbuotojai vertinami ir gauna užmokestį pagal kriterijus, tarp kurių yra konkretūs kokybės ir rizikos valdymo rodikliai. Taip pat, kai „EY Lietuva“ partneriai nesilaiko kokybės standartų, imamas korekcinis veiksmas. Tai gali būti veiklos stebėjimas, užmokesčio koregavimas, papildomi mokymai, papildoma priežiūra arba paskyrimas į kitą vietą arba, pakartotinio ar ypač rimto neatitikimo atvejais, atskyrimas nuo EY.

Šio pranešimo „Atskaitomybės sistemos“ skyriuje pateikiame kriterijus, skirtus matuoti atitiktį tarp asmens bendrojo įvertinimo ir jo/jos kokybės įvertinimo.

EY politika draudžia vertinti pagrindinius audito užduočių partnerius bei kitus svarbius audito partnerius, dalyvaujančius vykdant užduotį, ir mokėti jiems atlygį už jų audito užsakovams suteiktas ne audito paslaugas. Tokiu būdu stiprinama mūsų partnerių profesinė prievolė užtikrinti mūsų nepriklausomumą ir objektyvumą. Tais atvejais, kai auditas atliekamas pagal 2014 m. balandžio mėn. 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/56/EB reikalavimus, EY draudžia vertinti ir mokėti atlygį bet kuriam partneriui(-ei) ar specialistui(-ei), dalyvaujančiam audito projekte ar galinčiam daryti jam įtaką, už jų audito užsakovams suteiktas ne audito paslaugas. Tai leidžia tvirtiau užtikrinti, kad mūsų specialistai vykdytų įsipareigojimą išlikti nepriklausomais ir objektyviais.

Sukurti konkretūs kokybės ir rizikos valdymo matai, skirti atkreipti dėmesį į:

- techninės kompetencijos suteikimą;
- elgesiu ir požiūriu išreiškiamas EY vertybes;
- žinias bei lyderystę kokybės ir rizikos valdymo srityje;
- politikos ir procedūrų atitiktį;
- įstatymų, kitų teisės aktų ir profesinių pareigų vykdymą.

Pagal EY partnerių atlygio filosofiją paskirstomas pagrįstai skirtingas užmokestis, priklausantis nuo nustatomų partnerio(-ės) veiklos rezultatų, kaip tai numato veiklos valdymo programa. Partnerius kasmet vertina įmonės narės, atsižvelgdamos į jų pasiekimus teikiant kokybiškas paslaugas,

vadovaujant darbuotojams, veiklos meistriškumą, lyderystę ir augimą rinkoje.

Mes taikome tokią vertinimo sistemą, kurioje partnerio(-ės) bendras metų pabaigos įvertinimas visuomet būtų reikšmingai įtakotas įvertinimu pagal partnerio(-ės) kokybės rodiklius.

Siekiant pripažinti skirtingas rinkos vertybes skirtingiems įgūdžiams ir vaidmenims, pritraukti ir išlaikyti produktyviai dirbančius asmenis, priimant sprendimą dėl bendro mūsų partnerių užmokesčio dydžio reikia atsižvelgti ir į tokius veiksnius, kaip:

- patirtis;
- vaidmuo ir atsakomybė;
- ilgalaikis potencialas.

Priedas Nr.1: VIĮ audito klientai

Priedas Nr.1: VIĮ audito klientai

2023 m. birželio mėn. 30 d. pasibaigusiais finansiniais metais „EY Lietuva“ atliko privalomąjį auditą šiose VIĮ:

Šalies biržos sąrašuose esančios VIĮ:

APB Apranga (už finansinius metus, pasibaigusius 2023-12-31)

AB Novaturas (už finansinius metus, pasibaigusius 2023-12-31)

AB Pieno žvaigždės (už finansinius metus, pasibaigusius 2023-12-31)

Kitos VIĮ:

ERGO Life Insurance SE (už finansinius metus, pasibaigusius 2023-12-31)

UAB GF bankas (už finansinius metus, pasibaigusius 2023-12-31)

Lietuvos centrinė kredito unija (už finansinius metus, pasibaigusius 2023-12-31)

UAB Litesko (už finansinius metus, pasibaigusius 2023-12-31)

AB SEB bankas (už finansinius metus, pasibaigusius 2023-12-31)

UAB SEB Investicijų valdymas (už finansinius metus, pasibaigusius 2023-12-31)

UAB SEB Investicijų valdymas – pensijų kaupimo fondas SEB pensija 1954–1960 (už finansinius metus, pasibaigusius 2023-12-31)

UAB SEB Investicijų valdymas – pensijų kaupimo fondas SEB pensija 1961–1967 (už finansinius metus, pasibaigusius 2023-12-31)

UAB SEB Investicijų valdymas – pensijų kaupimo fondas SEB pensija 1968–1974 (už finansinius metus, pasibaigusius 2023-12-31)

UAB SEB Investicijų valdymas – pensijų kaupimo fondas SEB pensija 1975–1981 (už finansinius metus, pasibaigusius 2023-12-31)

UAB SEB Investicijų valdymas – pensijų kaupimo fondas SEB pensija 1982–1988 (už finansinius metus, pasibaigusius 2023-12-31)

UAB SEB Investicijų valdymas pensijų kaupimo fondas SEB pensija 1989–1995 (už finansinius metus, pasibaigusius 2023-12-31)

UAB SEB Investicijų valdymas – pensijų kaupimo fondas SEB pensija 1996–2002 (už finansinius metus, pasibaigusius 2023-12-31)

UAB SEB Investicijų valdymas – pensijų kaupimo fondas SEB Turto išsaugojimo pensijų kaupimo fondas (už finansinius metus, pasibaigusius 2023-12-31)

UAB SEB Investicijų valdymas – papildomo savanoriško pensijų kaupimo fondas SEB pensija 18+ (už finansinius metus, pasibaigusius 2023-12-31)

UAB SEB Investicijų valdymas – papildomo savanoriško pensijų kaupimo fondas SEB pensija 50+ (už finansinius metus, pasibaigusius 2023-12-31)

UAB SEB Investicijų valdymas – papildomo savanoriško pensijų kaupimo fondas SEB pensija 58+ (už finansinius metus, pasibaigusius 2023-12-31)

UAB SEB Investicijų valdymas – papildomo savanoriško pensijų kaupimo fondas SEB Index. Klimato ateitis (už finansinius metus, pasibaigusius 2023-12-31)

UAB Vilniaus vandenys (už finansinius metus, pasibaigusius 2023-12-31)

Priedas Nr. 2: EY patvirtintos įmonės narės

Priedas Nr. 2: EY patvirtintos įmonės narės

Patvirtintų EY įmonių narių ES arba EEE valstybėse narėse sąrašas

2024 m. birželio mėn. 30 d. toliau nurodytos EY įmonės narės turi teisę atlikti teisės aktų nustatytus finansinės atskaitomybės auditus ES arba EEE valstybėse narėse:

Valstybė narė	Teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė
Austrija	Ernst & Young Wirtschaftsprüfungsgesellschaft m.b.H.
Belgija	EY Assurance Services SRL
	EY Bedrijfsrevisoren SRL
	EY Europe SRL
Bulgarija	Ernst & Young Audit OOD
Kroatija	Ernst & Young d.o.o.
Kipras	Ernst & Young Cyprus Limited
	Ernst & Young CEA (South) Services Ltd
	Ernst & Young CEA (South) Holdings Plc
Čekija	Ernst & Young Audit, s.r.o.
Danija	EY Godkendt Revisionspartnerselskab
	EY Grønland Godkendt Revisionsanpartsselskab
Estija	Ernst & Young Baltic AS
	Baltic Network OU
Suomija	Ernst & Young Oy
Prancūzija	Auditex
	Ernst & Young Audit
	Ernst & Young et Autres
	EY & Associés
	EY Audit & Conseil
Vokietija	Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	Ernst & Young Heilbronner Treuhand-GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	EY Revision und Treuhand GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	TS GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	Schitag Schwäbische Treuhand GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	EY Deutschland GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft Steuerberatungsgesellschaft
	EY Verwaltungs-GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	EY-Parthenon GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	TS Beteiligungs-GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Valstybė narė	Teisės aktų nustatytą auditą atliekantis auditorius arba audito įmonė
Graikija	Ernst & Young (Hellas) Certified Auditors Accountants S.A.
Vengrija	Ernst & Young Könyvvizsgáló Korlátolt Felelősségű Társaság
Airija	Ernst & Young Chartered Accountants
Italija	EY S.p.A.
Latvija	Ernst & Young Baltic SIA
Lichtenšteinas	Ernst & Young AG, Basel
	Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft, Stuttgart, Germany
	Ernst & Young AG, Vaduz
Lietuva	Ernst & Young Baltic UAB
Liuksemburgas	Ernst & Young Luxembourg
	EYL Luxembourg
	Ernst & Young
Malta	Ernst & Young Malta Limited
Olandija	Ernst & Young Accountants LLP
	EY Accountants B.V
Norvegija	Ernst & Young AS
Lenkija	Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
	Ernst & Young Usługi Finansowe Audyt spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
	Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Doradztwo Podatkowe spółka komandytowa
	Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Finance spółka komandytowa
	Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa
Portugalija	Ernst & Young Audit & Associados–SROC, S.A.
Rumunija	Ernst & Young Assurance Services SRL
	Ernst & Young Support Services SRL
Slovakija	Ernst & Young Slovakia, spol. s r.o.
Slovenija	Ernst & Young d.o.o.
Ispanija	ATD Auditores Sector Público, S.L.U
	Ernst & Young S.L.
Švedija	Ernst & Young AB

Šių EY įmonių narių bendra apyvarta iš teisės aktų numatyto metinių ir konsoliduotų finansinių ataskaitų audito paslaugų 2024 m. birželio mėn. 30 d. pasibaigusiais metais sudarė apie 2,8 mlrd. Eurų.

EY | Kuriame veiksmingesnį pasaulį

EY siekiame kurti veiksmingesnį pasaulį, padėti kurti ilgalaikę vertę klientams, darbuotojams ir bendruomenėms bei auginti pasitikėjimą kapitalo rinkomis.

Jvairialypės EY komandos daugiau kaip 150 šalių, naudodamos duomenis ir technologijas, suteikia pasitikėjimą per užtikrinimą ir padeda klientams augti, transformuotis ir veikti.

EY komandos, teikiančios audito ir kitas užtikrinimo paslaugas, konsultacijų, mokesčių, strategijos, sandorių, teisines paslaugas, kelia įžvalgesnius klausimus, taip padeda atrasti naujus atsakymus ir galimybes.

Nuoroda į EY yra nuoroda į pasaulinę organizaciją, o taip pat gali būti nuoroda į vieną ar kelias „Ernst & Young Global Limited“ įmones nares, iš kurių kiekviena yra atskiras juridinis asmuo. „Ernst & Young Global Limited“ yra ribotos atsakomybės JK bendrovė, kuri neteikia paslaugų klientams. Informaciją, kaip EY renka ir naudoja asmens duomenis ir asmens teisių, kurias jie turi pagal duomenų apsaugos teisės aktus, aprašymą rasite ey.com/privacy. Daugiau informacijos apie mūsų organizaciją rasite ey.com.

© 2024 Ernst & Young Baltic UAB.
Visos teisės saugomos.

EYG no. EYG no. 008908-23Gbl
BMC Agency GA 12235087
ED None

Ši medžiaga parengta tik bendrais informaciniais tikslais ir nėra skirta pasikliauti apskaitos, mokesčių, teisiniais ar kitais profesiniais patarimais. Dėl konkrečių patarimų, kreipkitės į savo konsultantus.

ey.com

EY Baltics - „Ernst & Young Global“ narė – yra profesinių paslaugų Baltijos šalyse lyderė. Daugiau nei 800 specialistų Baltijos šalyse vienijanti bendrovė teikia audito ir kitas užtikrinimo paslaugas, konsultacijų, mokesčių, apskaitos, teisines, strategijos ir sandorių paslaugas.